

ОЦЕНКА НА РИСКА ОТ БЕДСТВИЯ В ХАСКОВСКА ОБЛАСТ С ТРАНСГРАНИЧЕН ЕФЕКТ В ГЪРЦИЯ

Interreg
Greece-Bulgaria
European Regional Development Fund

„Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зоните от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програмата за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № B2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“. This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND) financed under the INTERREG V-A Cooperation Program „Greece-Bulgaria 2014-2020“, Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A „Greece - Bulgaria 2014-2020“ Cooperation Programme“

СЪДЪРЖАНИЕ

Използвани съкращения	3
I. Оценка на риска от бедствия в България	4
1. Национално измерение на нормативите по отношение на бедствията	5
2. Анализ на риска от бедствия в България	10
3. Оценка на риска от бедствия в Хасковска област с трансграничен характер в Република Гърция	15
3.1. Основни за област Хасково природни и причинени от човешка дейност опасности с трансграничен характер	17
3.1.1. Наводнения	17
3.1.2. Горски пожари	19
4. Актуални проблеми за оценка на риска и намаляване на риска от бедствия	23
II. SWOT анализ на организацията на доброволните формирания на Република България и взаимодействието им с гръцките доброволци	25
1. Въведение	25
2. Дейност на ДФ	26
3. Основни принципи за изграждане на доброволни формирания	27
4. Нормативна база, регламентираща дейността на ДФ	29
5. Визия и перспектива за развитие на ДФ	30
6. Състояние на доброволните формирания	30
7. Основни изводи	34
III. Проект за Оперативна процедура за работа на доброволци от област Хасково за извършване на операции при ликвидиране на бедствия на територията на Гърция	35
1. Извършване на операции при ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ	35
1.1. Цел	35
1.2. Приложимост	35
1.3. Специфични дейности	35
1.4. Описание на процедурата	37
1.5. Сили и средства за намеса	39
1.6. Отговорности	40
1.6.1. Страните:	40
1.6.2. Ръководителят на екипа за намеса:	40

„Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зоните от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № B2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A „Гърция-България 2014-2020“. This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND), financed under the INTERREG V-A Cooperation Program „Greece-Bulgaria 2014-2020“, Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A „Greece - Bulgaria 2014-2020“ Cooperation Programme“

1.6.3. Лице за връзка	40
2. Извършване на операции при НАВОДНЕНИЯ	40
2.1. Цел	40
2.2. Наводнения	41
2.3. Специфични дейности, извършвани при непосредствена опасност от наводнение .	41
2.4. Описание на процедурата	42
2.5. Сили и средства	44
2.6. Отговорности.....	45
2.6.1. Страните:	45
2.6.2. Ръководителят на екипа за намеса:.....	45
2.6.3. Лице за връзка:	46
3. Извършване на операции при големи и сложни по развитие ГОРСКИ ПОЖАРИ	46
3.1.Цел	46
3.2.Приложимост	46
3.3.Специфични дейности	46
3.4. Описание на процедурата:.....	48
3.5. Сили и средства за намеса	50
3.6. Отговорности.....	51
3.6.1. Страните:	51
3.6.2. Ръководителят на екипа за намеса:.....	51
3.6.3. Лице за връзка:	51
4. Заключителни разпоредби.....	52
5. Безопасност и Сигурност - общи мерки.....	52
Източници на информация.....	54

Използвани съкращения

БАН	Българска академия на науките
ГДПБЗН	Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението"
ДФ	Доброволно формирование
ЕО	Европейска общност
ЕСС	Единната Спасителна Система
ЗЗБ	Закона за защита при бедствия
ЛСО	Локални системи за оповестяване
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МВР	Министерство на вътрешните работи
НАВР	Неотложни Аварийно Възстановителни Работи
НИГГГ-БАН	Национален институт по Геофизика, Геодезия и География към БАН
НИМХ-БАН	Национален институт по метеорология и хидрология към БАН
НСИ	Национален статистически институт
НСРПО	Националната система за ранно предупреждение и оповестяване
ООН	Организация на обединените нации
ТЕТРА	Европейска система за мобилни съобщения (Terrestrial Trunked RAdio)
УРБ	Управление на риска от бедствия
ЦДУ	Централното диспечерско управление

„Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зоните от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № B2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A "Гърция-България 2014-2020". "This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND), financed under the INTERREG V-A Cooperation Program "Greece-Bulgaria 2014-2020", Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A "Greece - Bulgaria 2014-2020" Cooperation Programme“

I. Оценка на риска от бедствия в България

В Република България често възникват бедствия, предизвикани от природни явления или човешка дейност, чиито социални и икономически последици могат да оказват значителен неблагоприятен ефект на нейното развитие и икономически растеж, поради което намаляването на риска от бедствия е от изключително значение за устойчивото развитие на страната. В предстоящите десетилетия се очаква промените в климата да доведат до нарастване на честотата и мащаба на бедствията. По-честите и по-силни бури и наводнения, както и дълготрайните засушавания и опустошителни горски пожари могат да окажат значително вредно въздействие върху съществуващите възможности на обществото след подобни опасни събития. Поради тази причина и поради сложността и обхвата на бедствията, е необходимо обединяване на усилията на всички отговорни институции и активното им включване в дейностите за намаляване на риска от бедствия, което се очаква да доведе до значително намаляване на човешки, социални, икономически и природни щети и загуби.

През последните години **намаляването на риска от бедствия се превърна в световен приоритет**. През 2005 г. е приета **Рамката за действие от Хиого: „Изграждане на устойчивост на държавите и общностите към бедствия“** (Рамката от Хиого). Рамката представлява 10-годишен план, приет от 168 държави-членки на ООН, които поемат доброволен ангажимент да работят по пет приоритета за действие, с цел да се намалят загубите от бедствия – загуби на човешки живот, социални и икономически активи за общностите и държавите, и да се изгради устойчивост към бедствия.

През **март 2015 г.** на Третата световна конференция на ООН за намаляване на риска от бедствия в гр. Сендай, Япония, от държавите-членки е приета **Рамка за намаляване на риска от бедствия 2015 – 2030 (Рамката от Сендай)**. Рамката от Сендай е наследник на Рамката от Хиого и представлява първото голямо споразумение от програмата за развитие след 2015 г., със седем цели и четири приоритета за действие. Рамката от Сендай е 15-годишно доброволно споразумение на държавите-членки на ООН, в което се признава, че първостепенна роля за намаляване на риска от бедствия има държавата, но тази отговорност следва да бъде споделена с другите заинтересовани страни, включително местната власт и частния сектор. Рамката от Сендай има за цел значително намаляване на риска от бедствия, по отношение на загубите на човешки живот, поминък и здраве, както и икономически, физически, социални, културни и екологични активи на хората, бизнеса, общностите и държавите.

С приемането на Рамката от Сендай беше договорен новият глобален подход, който представлява преминаване от управление при бедствия към управление на риска от бедствия.

На Европейско ниво са налице следните важни документи относно управлението на риска от наводнения и защитата на населението при бедствия:

- **ДИРЕКТИВА 2007/60/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 23 октомври 2007 година относно оценката и управлението на риска от наводнения.** Целта на директивата е да определи рамка за оценка и управление на риска от наводнения,

„Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зоните от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № B2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A „Гърция-България 2014-2020“. This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND), financed under the INTERREG V-A Cooperation Program „Greece-Bulgaria 2014-2020“, Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A „Greece - Bulgaria 2014-2020“ Cooperation Programme“

като се стреми да намали неблагоприятните последици за човешкото здраве, околната среда, културното наследство и стопанската дейност, свързани с наводненията в Общността.

- **РЕШЕНИЕ № 1313/2013/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 17 декември 2013 година относно Механизъм за гражданска защита на Съюза.** Механизмът за гражданска защита на Европейския съюз („Механизмът на Съюза“) е създаден, за да насърчава бързата и ефективна оперативна координация между националните служби за гражданска защита. Той има за цел да засили сътрудничеството между Съюза и участващите в него държави (държави членки на ЕС и шест държави извън ЕС) и да улесни координацията в областта на защитата на населението с цел подобряване на ефективността на системите за превенция, готовност и реагиране при природни и причинени от човека бедствия. Това сътрудничество включва: превантивни действия и действия за повишаване на готовността в рамките на Съюза, както и действия за подпомагане реагирането при бедствие, след подадено искане за помощ посредством Механизма на Съюза.
- **Работен документ на службите на Комисията (17.6.2016 SWD (2016) 205 окончателен/2) — План за действие относно Рамковата програма от Сендай за намаляване на риска от бедствия за периода 2015–2030 г.: Основаващ се на информация относно риска подход към бедствията във всички политики на ЕС.** Европейската комисия отчита, че макар няколко политически инициативи вече да допринасят за прилагането на Рамковата програма от Сендай, това се случва само откъслечно, тъй като все още не съществува по-систематичен, основаващ се на информация за риска подход спрямо всички политики на ЕС, с оглед постигане на целите от Сендай.
- **Работен документ на службите на Комисията SEC (2010) 1626 окончателен – Насоки за оценка и картографиране на риска за целите на управлението на бедствия.** Насоките са разработени да подпомогнат държавите в по-нататъшното развитие на национални подходи и процедури за управление на риска, които отчитат бъдещото въздействие на изменението на климата. Акцентът на тези насоки е върху процесите и методите за оценка и картографиране на националните рискове в етапите на превенция, подготовка и планиране, които са част от по-широката рамка за управление на риска от бедствия.

1. Национално измерение на нормативите по отношение на бедствията

Следвайки промените в **Закона за защита при бедствия (ЗЗБ)** е създаден Консултативният съвет за подпомагане на Министерския съвет на Република България при формиране на държавната политика в областта на защитата при бедствия, който изпълнява функциите на **Национална платформа за намаляване на риска от бедствия**.

Законът за МВР касае дейностите на МВР, свързани със защитата на гражданските права и свободи, защитата на националната сигурност, защитата от престъпления,

„Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зоните от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № B2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A „Гърция-България 2014-2020“. This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND), financed under the INTERREG V-A Cooperation Program „Greece-Bulgaria 2014-2020“, Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A „Greece - Bulgaria 2014-2020“ Cooperation Programme“

пожарната безопасност и защитата на населението. Той възлага конкретни дейности на ГД „Пожарна безопасност и защита на населението“.

Законът за отбраната и въоръжените сили на Република България предвижда Министерството на отбраната да осигурява, наред с другото, поддържането и използването на въоръжените сили при бедствия, както и участието при преодоляване и/или отстраняване на последствията от бедствия.

Наредбата за условията, реда и органите за извършване на анализ, оценка и картографиране на рисковете от бедствия определя условията, реда и правителствените структури, които отговарят за анализа, оценката и картографирането на рисковете от бедствия на територията на Република България. Документът определя пет потенциални риска от бедствия: сеизмичен риск; риск от наводнение; риск от ядрена или радиационна авария; геоложки риск (свлачища, срутища, активни разломи и други геоложки процеси); риск от горски пожари. Анализ, оценка и картографиране на рисковете от бедствия се извършват на всеки 6 години от съответните компетентни органи.

Законът за здравословни и безопасни условия на труд определя, наред с други, инструментите за предотвратяване и реагиране при спешни случаи, включително координация с противопожарните служби и звената за гражданска защита и предвижда разработването на съответните наредби

Законът за устройство на територията има отношение към планирането, инвестиционното проектиране и строителството, както и съответното регулиране на устойчивостта спрямо заплахи.

Допълнителното секторно законодателство, свързано с управление на риска от бедствия, включва например **Закона за опазване на околната среда**, който транспонира Директива 2012/18/ЕС относно контрола на опасностите от големи аварии, които включват опасни вещества, и **Закона за водите**, който прилага Директивата за наводненията (2007/60/ЕО). България също така въвежда **Закона за ограничаване на изменението на климата**, приет от Парламента през февруари 2014 г., който включва ангажимент за изготвяне на Национална стратегия за адаптация към изменението на климата за периода до 2030 г.

Съгласно **33Б** е възложено на Министерския съвет да приеме **Стратегия за намаляване на риска от бедствия 2014-2020**. Стратегията има за цел да очертае съгласувана рамка за определяне на стратегическите приоритети за действие за намаляване на риска от бедствия и да подпомогне изпълнението на мерките за тяхното осъществяване на национално, областно, общинско и обектово ниво. Стратегията ще спомогне още за идентифициране и приоритизиране на конкретни области за трансгранично и регионално сътрудничество, както и ще гарантира решаването на проблемите координирано, с перспектива за развитие на капацитета за намаляване на риска от бедствия в дългосрочен план. Един от основните приоритети от стратегията е: Приоритет II. **Идентифициране, оценка и мониторинг на рисковете от бедствия**. Разширяване и поддържане на ефективни национални системи за прогнози, мониторинг, ранно предупреждение и оповестяване при бедствия Дейности:

„Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зоните от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № B2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A „Гърция-България 2014-2020“. This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND), financed under the INTERREG V-A Cooperation Program „Greece-Bulgaria 2014-2020“, Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A „Greece - Bulgaria 2014-2020“ Cooperation Programme“

- **1. Идентифициране, анализ и оценка на рисковете от бедствия на национално, областно, общинско и обектово ниво.** Познаването на неблагоприятните явления, особено в контекста на нарастващата променливост и неустойчивост на климата, дава възможност за по-доброто разбиране на рисковете, тяхното управление, повишаване на готовността за реакция и свеждане до минимум на вредните въздействия. Необходимо е да се направи подробен опис на съществуващи източници на информация, свързана с бедствия, както и да се създаде информационна система за събиране на данни за бедствията, каквато към момента няма. Това ще даде възможност за сравнение на наличните данни и ще предложи база за оценка на възможностите за по-добро използване на информацията от различните потребители. Информацията за икономическите последици от бедствията е също от важно значение, защото дава възможност за оценка на разходите и ползите от различни мерки за превенция на бедствията. Описанието на сценарии с един риск и с множество рискове при извършването на оценката на риска, създаването на карти и оценка на сценариите за най-вероятните рискове, събирането и анализа на данни, обобщаването и разпространението на статистическа информация за бедствията, вредните въздействия и загубите, са възможни чрез използване на международни, национални и местни механизми. Оценката на риска може да помогне за насърчаване на превенцията и готовността, като се подобри анализа на капацитета и планирането на способностите, чрез използване на подходящи за целта географски информационни системи и технологии и системи за моделиране. С картографирането на опасностите могат да бъдат идентифицирани областите, които са податливи на конкретни рискове, което е важен инструмент за планиращите органи и се предлага съществена информация на обществеността. За намаляване на риска е необходимо да се разработят и актуализират периодично карти за основните видове рискове, които заедно с приложената към тях информация, да бъдат широко разпространявани и публично достъпни за съответните специалисти, обществото и общностите в риск. За управлението на риска от наводнения ще се разработят планове, които ще се съсредоточат върху предотвратяването, защитата и готовността, включително и прогнозите за наводнения и системите за ранно предупреждение. За да се отчетат вероятните последици от климатичните промени върху риска от наводнения, се предвижда да се преразгледат и актуализират предварителната оценка на риска, картите и плановете за управление на риска.
- **2. Планиране, изграждане, разширяване и поддържане на системи за мониторинг, прогнози, ранно предупреждение и оповестяване.** Намаляването на риска от бедствия и насърчаване културата на устойчивост се извършва не само чрез информиране за опасностите, физическия, социалния и икономическия риск, но и чрез ефективното използване на системите за мониторинг, прогнози, ранно предупреждение и оповестяване. Важна стъпка за това е осигуряване на

„Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зоните от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № B2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A „Гърция-България 2014-2020“.“ This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND), financed under the INTERREG V-A Cooperation Program „Greece-Bulgaria 2014-2020“, Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A „Greece - Bulgaria 2014-2020“ Cooperation Programme“

поддръжка в оперативен режим на системите на НИМХ и НИГГГ - БАН за прогноза, мониторинг и ранни предупреждения за опасни явления от хидрометеорологичен и сеизмичен произход и развитие, усъвършенстване и кадрово осигуряване на Националната сеизмологична мрежа и Националната система за силни земни движения, както и подобряване на процеса за събиране, обработка и обмен на данни за намаляване на риска от бедствия от Центъра за аерокосмическо наблюдение към МВР. Необходимо е също да се насърчава процесът на изграждане на локални системи за оповестяване (ЛСО) на територията на цялата страна в обекти, представляващи строежи I, II и III категория по чл. 137 от Закона за устройство на територията, или осъществяващи дейност, която създава опасност за възникване на бедствие. Необходимо е също така:

- Да се интегрират изградените ЛСО към Националната система за ранно предупреждение и оповестяване (НСРПО) при бедствия и реализиране на възможност за оповестяване на населението, съсредоточено в обекти с масова посещаемост в София и в големите областни градове в страната;
- Да се използва цифровата радио-комуникационна система на МВР по ТЕТРА стандарт¹, като преносна среда между елементите на НСРПО и увеличаване на трансграничния обмен на данни в реално време, прогнози и предупреждения, като се подпомогне развитието на регионалните стандарти/ протоколи за споделяне и обмен на данни;
- Да се изгради Национален център за управление на водите в реално време. Центърът ще предоставя информация в реално време за състоянието на повърхностните води в цялата страна – метеорологичните прогнози на НИМХ - БАН, информация от системата за мониторинг на водното ниво на хидрометрични станции на реките и водното ниво на язовирите.
- Необходимо е да се разработи Национална система за наблюдение ранно откриване и оповестяване на горски пожари. Централизираното събиране, обработване и анализ на информацията ще позволи взимане на ефективни решения за управление и правилно разпределение на задачите между всички участващи в управлението и експлоатацията държавни структури – МОСВ, БД, НИМХ - БАН, Предприятие „Язовири и каскади“, ЦДУ, „Напоителни системи“ ЕАД, Изпълнителна агенция „Проучване и поддържане на река Дунав“. Развитието и модернизацията на Националния оперативен център и областните оперативни центрове за защита при бедствия и интегрирането им чрез изграждане на базисни инфраструктури за реакция при спешни повиквания ще допринесе за ефективната координация, сътрудничество и управление при бедствия, както на национално ниво, така и с

¹ TETRA е стандарт за цифрова радиосистема, създаден от Европейски стандартизационен институт за телекомуникации ETSI. TETRA представлява клетъчна радиосистема, аналогична на GSM системите. Стандарта TETRA е предназначен за осигуряване на надеждна комуникационна среда на органите за обществена сигурност, или така наречените професионални мобилни мрежи (PMR).

„Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зоните от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № B2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A „Гърция-България 2014-2020“. This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND), financed under the INTERREG V-A Cooperation Program „Greece-Bulgaria 2014-2020“, Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A „Greece - Bulgaria 2014-2020“ Cooperation Programme“

координационните центрове на ЕС, НАТО и ООН и ще даде възможност за бързо и точно изготвяне на изчерпателни и точни анализи и обмен на опит и добри практики. Разработването на Национална система за наблюдение, ранно откриване и оповестяване на горски пожари ще спомогне за ранното им откриване и бързо потушаване.

Националната програма за защита при бедствия за периода 2014–2018 г. е ключов документ за политиките в областта на предотвратяване, реакция и възстановяване при бедствия, който излага стратегическите приоритети, цели и задачи в контекста на защитата при бедствия. Основните задачи на Програмата са следните:

- оценка и картографиране на рисковете от земетресение, ядрена и радиационна авария, геоложки риск;
- приключване на оценката на риска от наводнения и изготвяне на карти на заплахата и карти на риска;
- реализиране на мерки за намаляване на риска от бедствия;
- повишаване устойчивостта на обектите от критичната инфраструктура при бедствия;
- приключване на паспортизацията на сградите;
- подготовка на органите на изпълнителната власт и на силите за реагиране при бедствия;
- доизграждане на сиренната система, като част от Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на населението за опасностите, регистрирани от системите за мониторинг на метеорологични, хидрологични, сеизмологични, химически, биологични, радиологични, ядрени, екологични и други обекти и явления.

Стратегия за развитие на доброволните формирования за защита при бедствия, пожари и други извънредни ситуации в Република България за периода 2012–2020 г. е разработена съгласно разпоредбите на Закона за МВР и Закона за защита при бедствия. Стратегията има за цел постигане на ефективна намеса при възникване на бедствия, пожари и други извънредни ситуации и осигуряване на активното участие на хората при защитата на техния живот, здраве и имущество и опазването на околната среда. Стратегията отчита ниското ниво на доброволчески дейности и предлага мерки за осигуряване на финансиране за формированията, подобряване на нивото на обучение и повишаване на обществената осведоменост относно необходимостта от доброволни действия и организации.

Планове за управление на риска от наводнения. С цел да се приложи единен национален подход към управлението на риска от наводнения и да се обхванат особеностите на четирите района за басейново управление, е изготвен Национален каталог на мерките и национални приоритети за управление на риска от наводнения. Каталогът се използва от четирите басейнови дирекции при картографирането на потенциални рискове и изготвянето на програмите от мерки към Плановите за управление на риска от наводнения. Четирите плана за управление на риска от

„Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зоните от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № B2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A „Гърция-България 2014-2020“.“ This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND), financed under the INTERREG V-A Cooperation Program „Greece-Bulgaria 2014-2020“, Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A „Greece - Bulgaria 2014-2020“ Cooperation Programme“

наводнения са одобрени от Министерски съвет през декември 2016 г. Те разглеждат всички аспекти на управлението на риска, като се съсредоточават върху предотвратяването, защитата, готовността, включително прогнозите за наводнения, системите за ранно предупреждение и характеристиките на речните басейни (БД „Черноморски район“, БД „Източнобеломорски район“, БД „Западнобеломорски район“ и БД „Дунавски район“) за периода от 2016 г. до 2021 г.

Програмата за управление на рискове и кризи в земеделието (2016 г.) установява потенциални рискове и кризи в селскостопанския сектор в резултат на различни фактори, включително изменението на климата. Документът предлага определени мерки за управление на рискове и кризи.

2. Анализ на риска от бедствия в България

Във връзка с основни природни и причинени от човешка дейност опасности през последното десетилетие Република България е засегната от голям брой и със силен интензитет бедствия, поради което страната ни попада в териториите, характеризиращи се с висок риск в тази сфера. Идентифицирането на опасностите е продължителен процес, насочен не само към съществуващите в момента, но и към развитието им във времето. Важно е да се отчита историческото развитие на опасностите, тъй като инциденти, които са се случили, или са били избегнати, могат да допринесат за анализиране на историческата повтораемост на някои видове природни или причинени от човешка дейност бедствия.

Република България е изложена на следните видове опасности:

- **Сеизмична опасност** Сеизмичните въздействия се характеризират със своята непредвидимост, особено по отношение на времето, поради което причиняват големи по размер негативни последици - жертви и пострадали сред населението, материални щети и др. От сеизмологична гледна точка България е разположена в алпихималайския сеизмичен пояс, характеризиращ се с висока сеизмичност. Въпросът за същинското прогнозиране - едновременно определяне на силата, мястото и времето на земетресението, все още няма еднозначно решение в световен мащаб. Сеизмичната опасност не може да бъде контролирана, но сеизмичният риск може да бъде управляван и намален. Намаляването на сеизмичния риск се осъществява преди всичко чрез подобряване на устройственото планиране и инженерно-техническото проектиране, изграждането и експлоатацията на строежите;
- **Опасност от наводнения.** Наводненията са често срещани природни бедствия на територията на Република България. Те могат да нанесат огромни щети, тъй като засягат урбанизирани територии, продуктивни земеделски земи и горски масиви. В съответствие с научната класификация за този вид опасности и съгласно Закона за водите, наводненията могат да бъдат природни и техногенни - причинени от други влияния, както при повреда на хидротехническо съоръжение, което може да доведе до авария, така и при предотвратяване на критични ситуации в

„Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зоните от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № B2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A „Гърция-България 2014-2020“. This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND), financed under the INTERREG V-A Cooperation Program „Greece-Bulgaria 2014-2020“, Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A „Greece - Bulgaria 2014-2020“ Cooperation Programme“

хидротехническо съоръжение. От преминалите през последните години наводнения се установява, че прилаганите досега дейности за намаляване на риска от възникването на наводнения не са достатъчни и следва да се премине към политика на цялостно управление на риска от наводнения в условията на „съвместно съществуване“ с тях. Такъв комплексен подход - оценка и управление на риска от наводнения, е заложен в Европейската директива за наводненията, която е приета през 2007 г. Изискванията ѝ са въведени в националното законодателство чрез Закона за водите през 2010 г. Намаляването на риска от наводнения се осъществява преди всичко чрез изграждане на хидротехнически защитни системи и съоръжения, добро устройствено планиране на територията и не на последно място - повишаване на готовността за предотвратяване или намаляване на негативните последици от наводнения чрез превантивни мерки, обучение на населението, адекватна подготовка, планиране на спасителните дейности и др. Необходимо е и редовно почистване на речните корита и поддържането им в условия на естествена проводимост;

- **Опасност от свлачища** Територията на Република България се характеризира с висока степен на свлачищна и ерозионно-абразионна активност. Проявени са мащабни свлачищни, срутищни, абразионни и други неблагоприятни геодинамични процеси, които действат стихийно и разрушително, трудно се прогнозира и настъпват внезапно. Със своята непредсказуемост застрашават сигурността на селища, курортни комплекси, жилищни, стопански и производствени сгради, техническата инфраструктура. Със Закона за устройство на територията е вменено задължението на Министерството на регионалното развитие да извършва дейности по регистриране и мониторинг на свлачищните райони в страната и на районите с ерозионни и абразионни процеси;
- **Опасност от горските пожари** са една от основните опасности за състава, структурата и функционирането на горските екосистеми. Климатичните промени през последното десетилетие доведоха до повишаване на честотата на възникване на горските пожари и размера на засегнатите от тях територии. Ледоломите, ледовалите, снеголомите и снеговалите, в т.ч. в горските територии, водят до екологични катастрофи, засягайки десетки и стотици хиляди дка горски площи. В условията на глобално затопляне и засушаване е логично да се очаква повишаване на пожарната опасност в горските екосистеми. Антропогенният характер на над 90% от пожарите налага категоризирането на горите в близост до урбанизирани територии като високорискови. В настоящия момент такива са около три четвърти от горите в България. Поради тази причина, противопожарните дейности и управлението на горските пожари следва да се проектират и осъществяват по подобие на дейностите в страните от Средиземноморието (Гърция, Франция, Испания, Португалия и др.), където цялата или преобладаващата част от територията е определена като силно застрашена от пожари;

„Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зоните от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № B2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A „Гърция-България 2014-2020“. This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND), financed under the INTERREG V-A Cooperation Program „Greece-Bulgaria 2014-2020“, Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A „Greece - Bulgaria 2014-2020“ Cooperation Programme“

- **Опасност от неблагоприятни метеорологични явления** като **засушаване, силни ветрове и смерч, обилни снеговалежи, снежни бури, заледряване и екстремни температури**. Засушаването е следствие от намаляването на валежите за дълъг период от време. Често редица метеорологични елементи като високи температури, силни ветрове и ниска относителна влажност се проявяват съвместно със засушаването, което прави това явление много силно изразено. Редица индикатори за суша в атмосферата и земната повърхност трябва да бъдат наблюдавани оперативнo, за да се определи степента на сушата и нейното влияние. Установената негативна тенденция в многогодишните изменения на валежите за много райони на България показва, че има голяма вероятност за проява на чести и интензивни засушавания в страната. Това налага да се изследва и анализира риска от суша и да се разработят и прилагат мерки за неговото намаляване и възможно отстраняване. Като основа за разработване на такива мерки и подобрене на управлението на риска от суша трябва да служат научните изследвания относно съвременните изменения на климата и режима на валежите и температурата на въздуха, европейските нормативни документи в тази област, както и мерките предвидени в планoвете за управление на четирите речни басейна, свързани с адаптиране към изменението на климата, недостига на вода и сушите. През последните няколко години се наблюдава увеличаване на броя на населените места със сезонен или целогодишен воден режим. **Ураганият вятър**, надхвърлящ значително ветровото натоварване при оразмеряването на сгради и обекти, е рядко явление, но въпреки това се случва. Силните ветрове на територията на страната могат да доведат до прекъсване на електроснабдяването, блокиране на пътища, нарушения на инфраструктурата и са заплаха за живота и имуществото на хората. Спецификата на континенталния климат е в основата и на възможни **снегонавявания**. **Снежните виелици и заледрявания** са често явление за нашата страна, особено в нейната североизточна част. Характерни са за месеците декември и януари, но могат да се проявят и през останалите зимни месеци. Снежните бури и заледрявания водят до нарушаване на въздушните комуникации, блокиране на пътищата и е възможно да поставят в рискова ситуация живота на много хора. Снеговалежите могат да имат бедствен характер главно в населените места и да причинят не само блокиране на транспорта, прекъсване на електроснабдяването и водоснабдяването, но и медицинското осигуряване и снабдяването с хранителни продукти на населението. Ниските температури са причина за обледеняването на електропроводите и други открити комуникационни линии. Годишно около 50– 60 % от страната е засегната от снегонавявания и заледрявания. Към природните бедствия могат да се отнесат и **екстремните температури**. От една страна това са аномално ниски температури в пролетния, есенния и зимния период – студове, от друга – аномално високи температури през лятото – горещини. Освен, че затрудняват ежедневната дейност на човека, екстремните горещини причиняват различни аварии и кризисни

„Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зоните от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № B2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A „Гърция-България 2014-2020“. “This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND), financed under the INTERREG V-A Cooperation Program “Greece-Bulgaria 2014-2020”, Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A “Greece - Bulgaria 2014-2020” Cooperation Programme“

ситуации. При прекомерно нагряване се деформират железопътните релси и се размеква асфалтовата настилка на пътищата, което може да доведе до дерайлиране на влакове и други сериозни проблеми. Провисване на проводници на далекопроводите причинява сериозни смущения и нанася щети на енергопреносната мрежа. В критични ситуации могат да изпаднат и редица производства. Екстремните горещини могат да вземат и човешки жертви;

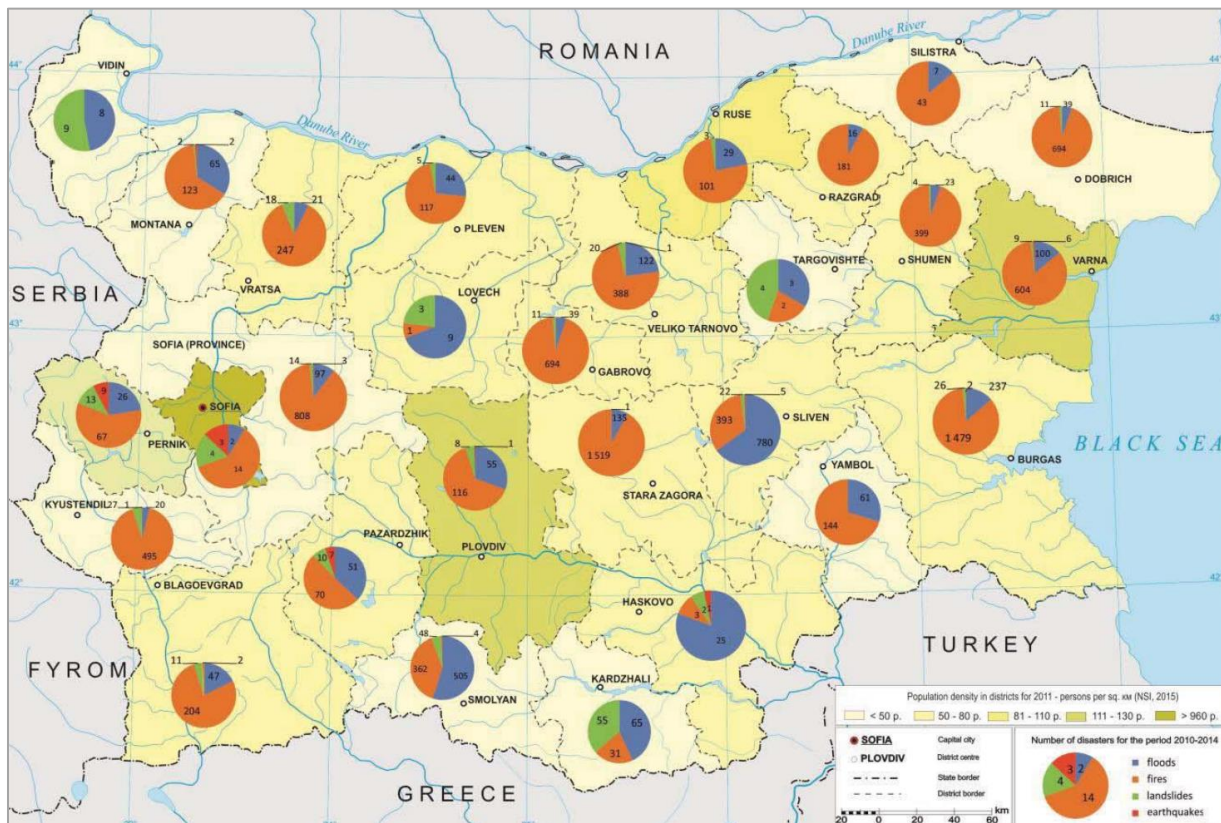
- **Опасност от ядрени или радиационни аварии.** Въпреки строгите мерки за сигурност при работата на различните видове ядрени реактори и наличието на автоматизирани системи за управление, контрол и защита, практиката по експлоатацията им показва, че е възможно възникването на ситуации, които са съпроводени с аварийно изпускане на радиоактивни вещества в околната среда. Радиоактивно замърсяване би могло да се получи, както при аварийна ситуация в АЕЦ „Козлодуй“, съпроводена с изпускане в околната среда на радионуклеиди, така и при трансгранично радиоактивно замърсяване, вследствие на ядрена или радиационна авария в други страни, а също и при инциденти с транспортни средства (автомобили, ж. п. вагони, плавателни средства и самолети), превозващи радиоактивни материали. През последните години се забелязва и тревожна тенденция на увеличаване на опитите за злонамерено използване на радиоактивни източници за терористични цели.
- **Опасност от промишлени аварии и аварии при превоз на опасни вещества, материали и отпадъци.** На територията на Република България работят предприятия, класифицирани и регистрирани като „предприятия с висок рисков потенциал“, както и „предприятия с нисък рисков потенциал“, съгласно изискванията на Закона за опазване на околната среда и Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях. Това са предимно предприятия от химическата промишленост, производство и търговия с взривни вещества, предприятия за нефтопреработка и търговия с петролни продукти и газ. Големите промишлени аварии често имат тежки последствия върху населението и околната среда, освен това въздействието може да засегне територии извън националните граници. Това подчертава необходимостта от подобряване на съществуващия контрол на опасностите от големи промишлени аварии, които включват опасни вещества и предприемане на подходящи превантивни действия за осигуряване на високо ниво на защита в Република България за населението и околната среда;
- **Опасност от биологично заразяване.** Съществуващите производствено-икономически условия, структурата на селското стопанство, географското разположение на страната, влошената международна епизоотична и епифитотична обстановка, търговията, вносът и износът с живи животни, продукти от животински и растителен произход са условия за възникване на огнища на биологично заразяване. Границите на биологичното огнище се определят от специализирани противоепидемични и противоепизоотични формирания на

„Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зоните от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № B2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A „Гърция-България 2014-2020“.“ This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND), financed under the INTERREG V-A Cooperation Program „Greece-Bulgaria 2014-2020“, Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A „Greece - Bulgaria 2014-2020“ Cooperation Programme“

компетентните ветеринарни власти, които в дадени условия действат синхронизирано, а тези на поразените растения се определят от фитосанитарните инспектори в Българска агенция по безопасност на храните;

- **Опасност от градушки.** Като атмосферно явление градушките причиняват чувствителни загуби на аграрното производство. Едновременно с това нанасят големи материални щети на сградния фонд и на стопанските постройки, а нерядко водят и до човешки жертви. Най-опасни са градовите щормове, при които щетите, нанесени на селскостопанските култури на полето, възлизат от 50 до 100%. Градобитията, в техните екстремни проявления като отделни или серия от щормове и като акумулирани в един сезон събития, имат бедствен характер и могат да повлияят съществено на икономическите резултати от селското стопанство, и от там и на националната икономика.

Съгласно Националния статистически институт (НСИ) на България, природни бедствия и пожари са причинили щети за близо 1 млрд. щ. д. от 2010 г. до 2016 г. В рамките на този период са изразходвани над 600 млн. щатски долара за възстановяване, а други над 100 млн. щ. д. са отишли за спасителни и аварийни дейности. Очаква се рисковете от бедствия, пред които е изправена страната, да се увеличат предвид нарастващата урбанизация и индустриално развитие и изменението на климата. По тази причина управлението на риска от бедствия (УРБ) играе важна роля за устойчивото развитие на страната и е сред приоритетите на правителството на България. В следващата карта са представени възникналите различни природни заплахи по области в България за периода 2010-2014 г. по данни на НСИ.

3. Оценка на риска от бедствия в Хасковска област с трансграничен характер в Република Гърция

Данните за възникналите бедствия на територията на област Хасково за периода след измененията /ДВ бр. 39 от 20.05.2011 г./ в Закона за защита от бедствия, когато се прецизира процедурата за обявяване на бедствено положение, са представени както следва:

- **2012 г. – Наводнение:** 06.02. Бедствено положение на територията на цялата област;
- **2013 г. – Няма обявено бедствено положение;**
- **2014 г.**
 - **Наводнение:** 06.09. Бедствено положение на част от територията на областта /общините Димитровград, Харманли и Симеоновград/;
 - **Наводнение:** 17.09. Бедствено положение на територията на община Минерални бани;
 - **Наводнение:** 04.12. Бедствено положение на територията на община Тополовград;
 - **Наводнение:** 11.03. Бедствено положение на територията на община Свиленград;
- **2015 г.**

„Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зоните от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № B2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A „Гърция-България 2014-2020“. This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND), financed under the INTERREG V-A Cooperation Program „Greece-Bulgaria 2014-2020“, Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A „Greece - Bulgaria 2014-2020“ Cooperation Programme“

- **Наводнение:** 01.02. Бедствено положение на територията на община Тополовград;
- **Обилни снеговалежи:** 09.03. Бедствено положение на територията на община Ивайловград;
- **Обилни снеговалежи:** 09.03. Бедствено положение на територията на община Минерални бани;
- **2016 г.**
 - **Наводнение:** 17.01 . Бедствено положение на територията на община Хасково;
 - **Наводнение:** 17.01. Бедствено положение на територията на община Тополовград;
 - **Пожари:** 31.07. Бедствено положение на територията на община Маджарово;
 - **Пожари:** 03.08. Бедствено положение на територията на община Харманли;
 - **Пожари:** 20.08. Бедствено положение на територията на община Харманли;
 - **Пожари:** 22.08. Бедствено положение на територията на община Харманли;
- **2017 г.** - няма обявено бедствено положение;
- **2018 г.** - **Наводнение:** 27.06. Бедствено положение на територията на община Ивайловград;

Анализът показва, че в периода 2012-2018 г. са налице 15 бедствени положения, от които 9 са възникналите бедствия в следствие на наводнения, 4 в следствие на пожари и 2 в следствие на обилни снеговалежи. Относителните стойности на данните във графичен вид изглеждат както следва:

„Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зоните от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № B2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A „Гърция-България 2014-2020“.“ This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND), financed under the INTERREG V-A Cooperation Program “Greece-Bulgaria 2014-2020”, Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A “Greece - Bulgaria 2014-2020” Cooperation Programme“

Прави впечатление също така че в изследвания период през две от години няма обявявано бедствено положение.

Бедственото положение е режим, който се въвежда в зоната на бедствието от определените в Закона органи, свързан с прилагането на мерки за определен период от време с цел овладяване на бедствието и провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи. С обявяването на бедствено положение се въвежда съответният план за защита при бедствия. Бедствено положение се обявява, при условие че се случва, случило се е или има опасност да се случи бедствие, свързано със:

- Загуба на човешки живот, и/или
- Увреждане на здравето на хората, и/или
- Значителни вреди на имуществото и/или икономиката, и/или
- Значителни последици за околната среда, свързани със замърсяване на почвата, водата или въздуха с химически, биологически или радиоактивни вещества и материали или с унищожаването на биологични видове.

Основните за областта природни и причинени от човешка дейност опасности с **трансграничен характер** се явяват **наводненията и горските пожари**. Това са и бедствията с най-голяма повтораемост през последните години за областта. В случая и на наводненията и на горските пожари става въпрос за високо ниво на риск. „Високо“ ниво на риск - това са класифицираните значими рискове, с достатъчно голям потенциал на вредните последици, за което трябва да се предприемат приоритетно мерки за тях. Това означава, че трябва да се планират и изпълнят мерки за намаляване или отстраняване на тези рискове, както и включването им в Плановите за защита от бедствия, планиране и провеждане на учения и тренировки, въвеждане на наблюдение за нивото на риск през определен интервал от време.

3.1. Основни за област Хасково природни и причинени от човешка дейност опасности с трансграничен характер

3.1.1. Наводнения

В национален мащаб съгласно данни на Националния статистически институт, най-често срещаните природни бедствия са наводненията. Между 2010 г. и 2016 г. наводнения са причинили щети за над 661 млн. лв. (или около 440 млн. щ.д.).

Област Хасково е в пределите на Басейнова Дирекция Източнобеломорски район и обхваща водосборите на реките Марица, Тунджа, Арда и Бяла река. Източнобеломорският район е Българската част международния речен басейн на река Марица и съгласно Директивата за наводненията е необходимо обмен на информация и координация на компетентните органи за трансграничните речни басейни в плана за управление на риска. БД разработва предварителна оценка, картите и плана за управление риска от наводнение на ниво район за басейново управление на водите.

Характерни за областта са **два вида наводнения**:

- Природни от речни разливи или от порои

„Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зоните от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № B2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A „Гърция-България 2014-2020“. This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND), financed under the INTERREG V-A Cooperation Program „Greece-Bulgaria 2014-2020“, Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A „Greece - Bulgaria 2014-2020“ Cooperation Programme“

- Техногенни от аварии и неправилно ползване на хидротехнически съоръжения

В повечето случаи, катастрофалният ефект се получава от комбинираното въздействие на поройни дъждове и топенето на снеговете, и/или съчетаване с аварии по хидротехнически съоръжения.

Последиците от наводненията са 4 вида:

- За **човешкото здраве** – загинали, засегнати лица, засегнати елементи от критичната инфраструктура за обществено ползване.
- За **стопанската дейност** – засегнати елементи от общественото водоснабдяване, нанесени щети върху стопански обекти, засегнати елементи от инфраструктурата /пътища ж. п. линии мостове/
- За **околната среда** – засегнати селскостопански площи, инсталации за отпадъчни води, защитени зони
- За **културно историческото наследство** – засегнати обекти

На база повтораемост през годините критични зони с наводнения на територията на Хасковска област могат да бъдат обобщени така:

- Река Марица и притоците и Хасковска река, Харманлийска река, Бисерска река и река Сазлия
- Река Арда
- Бяла река
- Река Тунджа /на територията на Хасковска област локално само при село Срем/

По данни на Басейнова дирекция значими минали наводнения в Източнобеломорски район по основни басейни са както следва:

- Марица - 116
- Арда - 41
- Тунджа - 33
- Бяла река - 2.

В 11 от значимите минали наводнения има констатирани и човешки жертви. В преобладаващата част от регистрираните случаи има информация за засегнати жители и жилищни домове. В 155 от значимите минали наводнения има превишаване на прага за значимост по засегнати жители за местоположението (ако е населено място) или за включени в местоположението населени места, когато местоположението е представено като линия. Засегнати кладенци, помпени и пречиствателни станции за обществено питейно водоснабдяване има в 44 от значимите минали събития.

Като значими по засегнати стопански обекти са оценени 80 от миналите събития, а по засегната собственост – 62, като някои са оценявани като значими и по двата

критерия. По критерия за засегната инфраструктура (пътища – магистрала, I и II клас, жп, мостове, преносна мрежа и друга линейна инфраструктура) прага на значимост превишават 122 от миналите наводнения. Данни за засегнати селскостопански площи над 100 дка са събрани в 75 от значимите минали наводнения.

По категория „Околна среда“ за 26 от значимите минали наводнения има данни за залети канализации на населени места и Градски пречиствателни станции за отходни води. В 6 от значимите минали събития са били засегнати предприятия и други източници на замърсяване. В събраната информация фигурират само три случая на засегнати паметници на културата.

С изключение на р. Тунджа, другите три реки при преминаването на високи води имат **съществен трансграничен ефект спрямо Република Гърция и високо ниво на риск при наводнения**, което изисква обмен на информация и координация между институциите от двете страни на границата, с цел предотвратяване на жертви, разрушения и щети.

Въз основа на климатични модели, са прогнозирани климатични промени в България за следващите сто години. Те предвиждат по-меки зими през следващите десетилетия, намаляване броя на дните с пикови ниски температури, процентът на летните дни да нарасне с 18-20% в повечето равнинни места в Южна България, а горещите дни да се увеличат до 30% до края на 21-ви век. Източнобеломорски район е най-засегнат от очакваните промени. Моделирането на климатичните промени и по-специално на тенденциите на изменението на количеството на валежите и честотата на интензивните валежи показват две разнопосочни тенденции. Едната е за незначително намаляване на количеството на валежите, в това число в басейните на реките Марица и Тунджа. Другата е за увеличаване на честотата на интензивните валежи. Тенденциите за изменение на честотата на появяване на валежи с денонощни суми над дадена граница се увеличават с 18-20% в средната и горна част на водосбора на р. Марица. Може да се очаква, че слаби валежи ще се появяват по-рядко, а интензивните валежи, генериращи наводнения, ще бъдат с повишена вероятност в Пазарджишко-Пловдивското поле, която макар и по-слабо изразена, е видима и в Хасковско-Харманлийското поле. Тенденциите в изменение на максималния отток и съответно появяване на наводнение сочат, че в басейните на Марица, Тунджа и Арда съществува вероятност за увеличение с 5-10% на честотата на появяване на високи води, пораждащи опасност от наводнение, а също, че вероятността за опасност от високи води и наводнения се повишава с 10-15%.

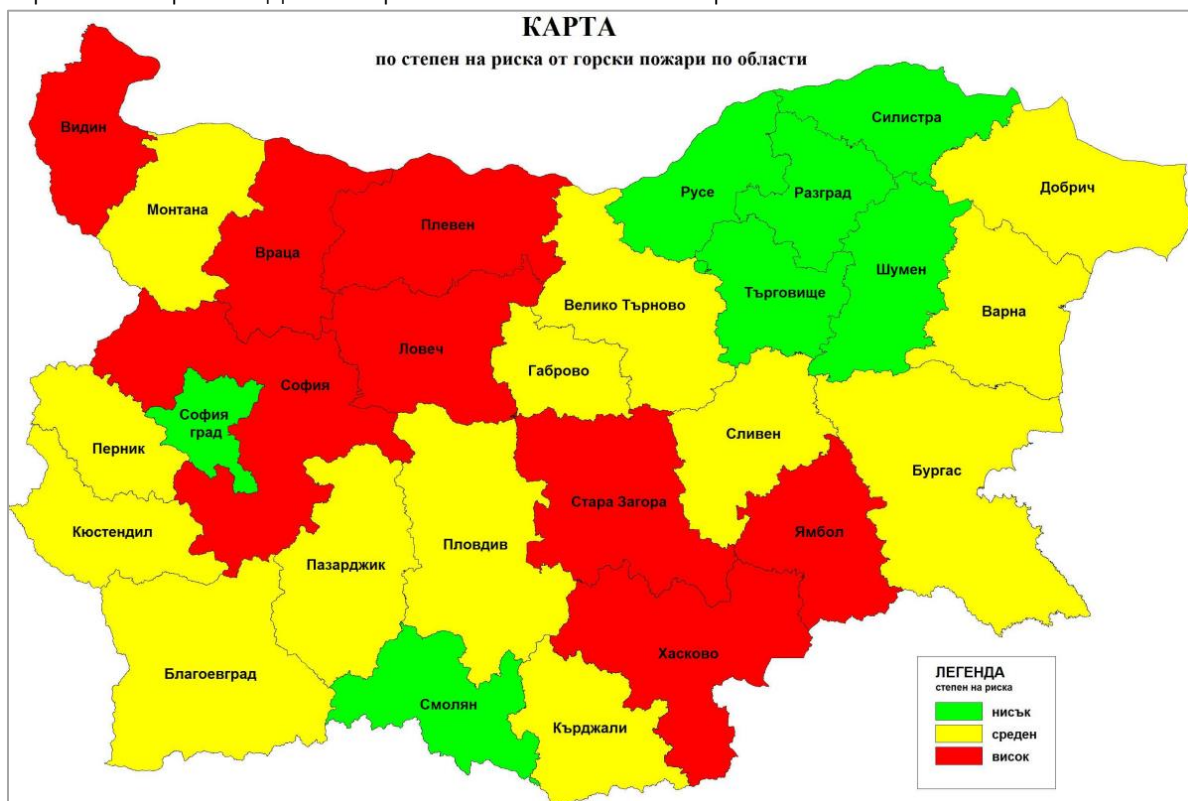
3.1.2. Горски пожари

Общата горска територия на област Хасково заема площ от 202 712 ha, което представлява 4,82% от общата горска територия на страната. Залесената площ е 179 967 ha - следователно лесистостта на областта е 32,90%. По категория горските територии се разделят на иглолистни - 10,54%, широколистни - 78,24%, а незалесените площи са 11,22%. Площите от I клас на пожарна опасност са 22,0% от общата горска територия.

Във връзка с “Оценка и картографиране на риска от горски пожари на територията на страната”, възложена за изпълнение от МЗХ за нуждите на ПРСР 2014-2020 – Мярка 8.

„Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зоните от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № B2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A „Гърция-България 2014-2020“. This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND), financed under the INTERREG V-A Cooperation Program „Greece-Bulgaria 2014-2020“, Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A „Greece - Bulgaria 2014-2020“ Cooperation Programme“

“Инвестиции в горските територии, развитие и подобряване на жизнеспособността на горите” (Договор РД 50-130/03.10.2016 г.), базирана на данни за горските пожари за периода 2006-2015 г., и методиката на изчисление на „индекса за горски пожари“, основаваща се на броя регистрирани пожари и изгорелите площи по области, бяха създадени карти в ГИС на ниво административни области в страната. Рискът от пожари е класифициран в 3 степени – нисък, среден и висок. Административните области с най-висок риск са в северозападните части на България (Видин, Ловеч, Враца, Плевен, София) и в централните части на Южна България (Хасково, Ямбол, Стара Загора). Според картата най-рискови са зоните на ниска надморска височина с висок дял земеделски земи в близост до горски площи, което отразява факта, че около 80% от всички пожари са причинени от човешка дейност, предимно опожаряване на земеделски земи за почистване на треви. В следващата фигура е представена картата по степен на риска от горски пожари по административни области в България.

Горските пожари са много характерни за област Хасково, като основна предпоставка за тях са периодите на продължителни засушавания. По данни на НИМХ при БАН, Югоизточна България е районът с най-малко валежи през летния период, следствие на което за месеците юли, август и септември са характерни периоди на засушаване, особено рискови за масови пожари. Наблюдава се тенденция, че особено интензивни и мащабни стават след 1999 г. като има известна цикличност през годините. Териториите които обхващат /гора, лесонепригодни площи, земеделски земи и

урбанизирани територии/ достигат в голяма част от случаите до няколко хиляди декара, като има и случаи на пожари от порядъка на 100 – 200 хиляди декари. При наличието на умерени или силни ветрове тези пожари са изключително опасно бедствие, което може да застраши и човешки живот.

Според данни на ИАГ в отчет „Извършване на оценка и картографиране на риска от горски пожари на територията на страната“ средногодишният процент на опожаряване на горските територии в областта е 0,69%, което е 3,29 пъти над средния за страната. Средногодишният размер на един пожар е 49,4 ха или 3,1 пъти над средния за страната. Пожарната активност за периода може да се оцени като много висока и особено за годините 2006 и 2007 г., когато броят на възникналите пожари надхвърля средния за периода съответно 1,93 и 1,86 пъти, а опожарената площ е съответно 1,65 и 6,29 пъти над средната. Средният размер на един пожар за 2007 г. достига изключителните 163,5 ха. По вид горските пожари в областта са: върхови - 23,05% и низови - 76,35%.

Граничните райони на областта са изключително рискови за развитието на мащабни горски и полски пожари, предвид пресечения и труднодостъпен терен, липсата на пътна инфраструктура, като могат лесно да преминат и през държавната граница. Една от предпоставките за тяхното развитие е силното обезлюдяване на районите, което способства за късното им откриване и липсата на човешки ресурс за овладяването. Един от основните способи при гасене на горски пожари е използването на голям брой хора, които да работят с подръчни средства в труднодостъпни за техника райони. Различното при граничните райони от организацията на гасене в райони от вътрешността на страната е, че не може да се разчита на бърза и своевременна намеса за оказване на допълнителна помощ от съседни пожарни и горски служби. Включването на отговорни институции от другата страна на границата изисква съответните процедури и време.

Последиците от горските пожари са три вида:

- **Екологични** - Пряко замърсяване на въздуха от димни газове и фини прахови частици. Обезлесяване и ерозия на почвите. Промяна на водния отток, нарушаване на топлинния и воден баланс на екосистемите. Унищожаване на уникални находища на редки, защитени видове, ограничаване на биологичното разнообразие. Влошаване на санитарното състояние на горите. Намаляване поглъщателният капацитет на CO². Екологичните последици не могат да бъдат ограничени от държавните граници и имат **пряк трансграничен ефект** върху територията на съседната държава, дори и да не се допусне преминаване на пожара през границата.
- **Икономически** - Похабяване на горски ресурси след дългогодишно инвестиране - загуба на дървесина. Извънредно отделяне на средства за ограничаване на вредните последствия. Намаляване продуктивността на земите и влошаване на растежните условия. Намаляване на приходите.

- **Социални** - Влошаване на микроклимата и условията за стопанска дейност. Спад в туристическия бизнес. Ограничаване на възможностите за поминък и обедняване на населението. Обезлюдяване на районите.

Обобщени данни за броя на горските пожари и унищожените горски масиви в Хасковска област са представени в следната таблица:

Година	Брой горски пожари	Унищожени гори /дка/
1999	32	13930
2000	86	35794
2001	85	56596
2002	9	113
2003	18	11864
2004	13	546
2005	7	1158
2006	32	5247
2007	37	49120
2008	18	6114
2009	12	2307
2010	2	25
2011	17	1453
2012	39	12301
2013	44	6760
2014	4	11
2015	20	1032
2016	52	29240
2017	12	1584
ОБЩО	539	190987

Данните показват, че най-много пожари има индикирани през 2000 и 2001 г. Внушителен е общият брой на горските пожари в представения 19-годишен период – 539. Средно в периода от 1999 г. насам на година се падат по 28,4 пожара.

Причините за възникване в над 95% от случаите са в следствие основно на човешка дейност. Тези възникнали в следствие на природни явления са под 1 %. Причините основно могат да бъдат класифицирани в следните групи:

- Небрежно боравене с огън от работници, пастири, излетници, туристи и др.;
- Неконтролирано запалване на битови отпадъци или обширни части суха тревна растителност в близост до горски масиви;

„Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зоните от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № B2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A „Гърция-България 2014-2020“.“ This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND), financed under the INTERREG V-A Cooperation Program „Greece-Bulgaria 2014-2020“, Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A „Greece - Bulgaria 2014-2020“ Cooperation Programme“

- Техническа неизправност на машините и превозни средства, работещи в гората и на полето;
- Детска игра с огън;
- Самозапалване на вещества и материали;
- Природни явления(мълнии);
- Късо съединение и аварии на електрически далекопроводи, които минават над и в близост до горите;
- Умисъл.

Установяването на точната причина за горските пожари в болшинството от случаите е много трудно и на практика не могат да бъдат приключени делата по разследване на причините и разкрити виновните.

4. Актуални проблеми за оценка на риска и намаляване на риска от бедствия

Актуалните проблеми за оценката на риска и намаляване на риска от бедствия могат да бъдат обобщени, както следва:

- **Липсата на стратегическа рамка** за оценка на риска от бедствия е едно от основните предизвикателства. Дейностите до момента са нямали стратегическа насоченост, тъй като техният подход се основава главно на разработване на проекти и програми, които често са **некоординирани и неподходящи**. Наличните в момента **данни за бедствията са разпръснати, ограничени и трудно могат да бъдат сравнявани** - използват се различни критерии като например брой на жертвите, размер на щетите, мащаби, брой на събитията, случващи се в даден период от време. Данните за физическите и икономическите последици от бедствията са в най-добрия случай индикативни.
- **Недостатъчно ангажираност на застрахователните дружества**. В голяма част от държавите в Западна Европа, застрахователният бизнес е един от основните стълбове на анализирането и оценката на риска от бедствия, предвид данните, с които разполагат за възникнали събития и нанесени щети.
- **Недостатъчен аналитичен капацитет** на отговорните институции. Досега прилаганите мерки в тази насока са непоследователни и с ограничен обхват.
- **Координацията между отговорните институции не е на необходимото ниво**, а честата смяна на нормативната база в сектора, липсата на ефективна съгласуваност, последователност и приемственост на отговорните структури, влияе негативно върху оценката на риска от бедствия. Това довежда до занижаване на административния капацитет на национално, областно, общинско и обектово ниво, както и до загуба на експертиза и минал опит.

В основата на оценката на риска от бедствия е събирането и разпространението на информация за добрите практики във връзка с успешното развитие на пълноценни политики в тази област. **Информираността на отговорните институции** гарантира лесното използване на добрите практики в планирането на превантивните мерки и мероприятия,

а информираността на населението улеснява изпълнението им. Първата стъпка за преодоляване на пропуските в наличната информация за риска от бедствия е извършване на оценката на риска. Следваща стъпка е изучаването на добри практики, които спомагат за намаляване на риска от бедствия и повишават отговорното отношение на ръководните институции и обществото към бедствията.

Осигуряването на **приемственост в развитието на методиките** за оценка на риска от бедствия, събирането, обобщаването и използването на съществуващата в институциите информация.

Не се използва достатъчно **капацитета на НПО**.

II. SWOT анализ на организацията на доброволните формирания на Република България и взаимодействието им с гръцките доброволци

1. Въведение

Увеличаването на риска от възникване на бедствия, пожари и други извънредни ситуации на територията на Република България е особено видимо след 2000 година, което е резултат от климатичните промени и продължаващата концентрация на населението в няколко индустриализирани и урбанизирани региона, и обезлюдяването на много други. Под натиска на нарастващите рискове се налага да се търсят ефективни решения със стратегически характер, които включват по-ангажирано участие на структурите на гражданското общество и органите на местната власт. Един от начините за това е насърчаване и развитие на гражданските инициативи за създаване към общините на Доброволни Формирания /ДФ/ за защитата при бедствия, пожари и други извънредни ситуации с основната цел **повишаване нивото на осигуряване на защита на населението при бедствия, пожари и извънредни ситуации.**

Във връзка с това държавата заложи на **реализирането в дългосрочен план на следните задачи:**

- Изграждане и функциониране на самостоятелно действащи Доброволни Формирания /ДФ/ на територията на общините в районите с ниска интензивност на произшествия, като делегирана от държавата дейност;
- Подобряване ефективността на междуведомствената и вътрешноведомствената координация и комуникация с органите на държавната и местната власт, неправителствени организации и работодатели за развитието на ефективно доброволно движение за действия при бедствия, пожари и други извънредни ситуации;
- Засилване на мотивацията за включване и участие в доброволното движение и намаляване на текучеството, чрез конкурентното заплащане на труда на доброволците;
- Подобряване ефективната комуникация със съставните части на Единната Спасителна Система /ЕСС/;
- Взаимодействие със специализирани групи от служители и работници за действия при гасене на горски пожари;
- Повишаване квалификацията за извършване на пожарогасителни и спасителни дейности на участниците в ДФ и уменията им за работа в екип;
- Подобряване взаимодействието между структурите на ГДПБЗН и общините за повишаване ефективността на ДФ;
- Осигуряване на ДФ чрез сграден фонд, противопожарни и спасителни автомобили, екипировка, лични предпазни средства, технически и свързочни средства за ефективно осигуряване защитата на населението;
- Използване възможностите на публично-частното партньорство и други възможности за ангажиране участието на частния сектор в подкрепа на ДФ;

„Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зоните от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № B2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A „Гърция-България 2014-2020“. This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND), financed under the INTERREG V-A Cooperation Program “Greece-Bulgaria 2014-2020”, Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A “Greece - Bulgaria 2014-2020” Cooperation Programme“

- Работа по проекти за осигуряване на допълнителни финансови средства и подобряване материално - техническата база;
- Ефективно изразходване средствата за осигуряване на пожарна безопасност и защита на населението;
- Формиране на механизми за стимулиране ръководителите на фирми, в които работят доброволци;
- Използване на добри практики от други страни в областта на ДФ;
- Популяризиране на ДФ чрез информационната дейност и медийна политика, насочена към повишаване на интереса на гражданите към доброволческата дейност.

2. Дейност на ДФ

Доброволните формирания се създават от кметовете на общини по решение на общинските съвети. Те са резултат от инициативността на органите за местно самоуправление и на отделните граждани. Доброволец е лице, което участва в доброволно формирание за предотвратяване или овладяване на бедствия, пожари и извънредни ситуации и отстраняване на последиците от тях. Доброволецът при предотвратяване или овладяване на бедствия, пожари и извънредни ситуации и отстраняване на последиците от тях има правомощия, аналогични на пожарникарите и спасителите по чл. 124 Закона за Министерството на вътрешните работи.

В общини с население до 20 000 души, законодателно е регламентирано задължително да се създават доброволни формирания. Решенията за използването на доброволните формирания се вземат от кметовете на общини в съответствие с общинските планове за защита при бедствия или в други предвидени от закона случаи.

Създаването и организирането на доброволни формирания се осъществява на териториален принцип и е резултат от инициативата на местните власти и на гражданите, живеещи на тяхната територия за изпълнение на самостоятелни действия и/или за подпомагане на основните съставни части на Единната спасителна система. Дейността на доброволните формирания се осъществява при строго спазване и прилагане на свързаните с нея закони и подзаконови нормативни актове, както от страна на институциите, така и от страна на гражданите. Те могат много успешно да бъдат използвани при ограничаването и ликвидирането на последствията от наводнения, горски пожари, земетресения, неблагоприятни метеорологични явления силни ветрове, обилни снеговалежи, снежни бури, заледряване и екстремни температури, извършване на неотложни аварийно-възстановителни работи, оказване на първа долекарска помощ на пострадали и други дейности по защита на населението. Юридически лица може да създават за своя сметка също доброволни формирания. За изпълнението на тези дейности доброволците преминават необходимите видове обучение - първоначален основен курс, поддържащо, специализирано обучение и обучение за ръководител на доброволно формирание. Обучението ще се осъществява от представители на Министерството на вътрешните работи, Министерството на здравеопазването,

„Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зоните от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № B2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A „Гърция-България 2014-2020“. This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND), financed under the INTERREG V-A Cooperation Program „Greece-Bulgaria 2014-2020“, Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A „Greece - Bulgaria 2014-2020“ Cooperation Programme“

Българския червен кръст и от други ведомства. Обучението се извършва по места или в центрове за професионална квалификация при МВР и в други акредитирани училища и центрове. Териториалните органи на ГДПБЗН – МВР подпомагат кметовете на общините при подготовката на доброволците. Кметът на общината е длъжен да осигури обучение и екипировка на доброволеца, застрахова доброволеца срещу злополука, настъпила при или по повод изпълнение на договорните му задължения, както и за времето на обучение. Разходите за обучение, екипировка и застраховка са за сметка на държавния бюджет като делегирана от държавата дейност. Средствата се отпускат с ежегодно решение на Министерски съвет: за обучение – 50 лв. на година; застраховка – 150 лв. на година; за екипировка - 1000 лв. на 5 години.

За времето на обучение или изпълнение на задачи по предотвратяване или овладяване на бедствия, пожари и извънредни ситуации и отстраняване на последиците от тях, законодателят е регламентирал, че доброволецът се освобождава от работодателя или органа по назначаването за изпълнение на граждански, обществени и други задължения. За времето на участие в мероприятията и дейностите доброволецът получава възнаграждение за сметка на държавния бюджет при условия, по ред и в размери, определени от Министерския съвет, като това време се признава за служебен или трудов стаж. Доброволецът не е длъжен да изпълнява задълженията си в случаите, когато той или членове на неговото домакинство са непосредствено засегнати от бедствия, пожар или извънредна ситуация, като своевременно уведоми кмета.

Със създаването на доброволни формирания, дейностите по осигуряване защитата при бедствия, пожари и други извънредни ситуации са поставени на широка обществена основа. За тяхното ефективно функциониране е изграден и отработен механизъм, който да регламентира процесите на взаимодействие и координация с органите на държавната и местната власт.

3. Основни принципи за изграждане на доброволни формирания

- Водеща роля на гражданското общество и на органите за местно самоуправление. ДФ се създават от кметовете на общини по решение на общинските съвети. Те са резултат от инициативността на органите за местно самоуправление и на отделните граждани. Решенията за използването на ДФ се вземат от кметовете на общини в съответствие с общинските планове за защита при бедствия или в други предвидени от закона случаи.
- Координираща функция на държавата. Държавата, в лицето на своите институции, взема политически решения и инициира необходимите законодателни промени, с които да насърчи и улесни процеса на създаването и дейността на ДФ. Изграждането на ДФ е част от националната политика за превенция и осигуряване на пожарна безопасност и защита на населението от бедствия и други извънредни ситуации. Оперативната съвместимост и координацията на действията на ДФ с останалите съставни части на Единната спасителна система се осъществяват от МВР, чрез Национален оперативен център/Оперативен център на ГДПБЗН.

„Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зоните от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № B2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A „Гърция-България 2014-2020“. This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND), financed under the INTERREG V-A Cooperation Program „Greece-Bulgaria 2014-2020“, Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A „Greece - Bulgaria 2014-2020“ Cooperation Programme“

- Хуманност. Целите на тази дейност се осъществяват при безусловно и неотменимо зачитане на основните права на личността. Защитата при пожари, бедствия и други извънредни ситуации е насочена на първо място към запазването и защитата на човешкия живот и здраве. Това превръща включването на гражданите в ДФ в хуманен акт, проява на висока нравствена и социална отговорност.
- Демократичност. Реализирането на ДФ се основава на демократичния избор на гражданите живеещи в общините на Р България и на решенията на избраните от тях представители в органите на местната власт. Участието на гражданите в тях е въпрос на свободен личен избор.
- Децентрализация. Създаването и организирането на ДФ се осъществява на териториален принцип и е резултат от инициативата на местните власти и на гражданите живеещи на тяхната територия.
- Законосъобразност. Дейността на ДФ се осъществява при строго спазване и прилагане на свързаните с нея закони и подзаконови нормативни актове, както от страна на институциите, така и от страна на гражданите. ДФ не могат да се използват за изпълнение на други задачи, освен тези посочени в 33Б.
- Сътрудничество и партньорство. Развитието на ДФ се осъществява в сътрудничество и партньорство между структурите на гражданското общество, централните, областните и общинските власти, както и с активното участие на самите граждани. Повишаването на сигурността на обществото и на отделните граждани е приоритет и важна съставна част от общата политика за сигурност, провеждана при взаимодействие и сътрудничество в рамките на Европейския съюз.
- Устойчивост. Развитието в стратегически план е важна и постоянна политика на правителството и на местните власти за обезпечаване на гражданската сигурност. Заложените в нея мерки и политики се прилагат непрекъснато, последователно и целенасочено, което способства за постигане на дългосрочен и траен ефект.
- Научна обоснованост. При реализиране на политиката и изграждането на доброволните формирования се използват резултати и изводи от специализирани научни изследвания в областта на гражданската сигурност.
- Прозрачност и отчетност. Успешното реализиране изисква активна политика за повишаване на информираността на гражданското общество относно националната политика за защита на населението от бедствия, пожари и други извънредни ситуации, а така също за мястото и ролята на ДФ при нейното провеждане. Това изисква публичност при отчитане на резултатите от дейността по нейното реализиране от страна на местните власти и отговорните за нея държавни институции.
- Икономическа целесъобразност. Реализирането на стратегията за развитие на доброволните формирования, цели постигането на максимален ефект, с оглед на вложените средства за защита на населението от бедствия, пожари и други извънредни ситуации.

„Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зоните от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № B2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A „Гърция-България 2014-2020“.“ This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND), financed under the INTERREG V-A Cooperation Program „Greece-Bulgaria 2014-2020“, Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A „Greece - Bulgaria 2014-2020“ Cooperation Programme“

- Съобразеност с Европейските норми и стандарти. Реализирането на стратегията се основава на добрите практики в страните от Европейския съюз. Един от резултатите от нейното осъществяване ще бъде постигането на средноевропейски норми и стандарти на обезпеченост с пожарникари и спасители.

4. Нормативна база, регламентираща дейността на ДФ

- **Закон за защита при бедствия** (Обн. ДВ. бр.102 от 19 Декември 2006 г., изм. ДВ. бр.41 от 22 Май 2007 г., изм. ДВ. бр.113 от 28 Декември 2007 г., изм. ДВ. бр.69 от 5 Август 2008 г., изм. ДВ. бр.102 от 28 Ноември 2008 г., изм. ДВ. бр.35 от 12 Май 2009 г., изм. ДВ. бр.74 от 15 Септември 2009 г., изм. ДВ. бр.93 от 24 Ноември 2009 г., изм. ДВ. бр.61 от 6 Август 2010 г., изм. ДВ. бр.88 от 9 Ноември 2010 г., изм. ДВ. бр.98 от 14 Декември 2010 г., изм. ДВ. бр.8 от 25 Януари 2011 г., изм. ДВ. бр.39 от 20 Май 2011 г., изм. ДВ. бр.80 от 14 Октомври 2011 г., изм. ДВ. бр.68 от 2 Август 2013 г., изм. и доп. ДВ. бр.53 от 27 Юни 2014 г., изм. и доп. ДВ. бр.14 от 20 Февруари 2015 г., изм. ДВ. бр.79 от 13 Октомври 2015 г., изм. и доп. ДВ. бр.81 от 20 Октомври 2015 г., изм. и доп. ДВ. бр.51 от 5 Юли 2016 г., доп. ДВ. бр.81 от 14 Октомври 2016 г., доп. ДВ. бр.97 от 6 Декември 2016 г., изм. ДВ. бр.13 от 7 Февруари 2017 г., изм. и доп. ДВ. бр.97 от 5 Декември 2017 г.) - Глава четвърта. Участие и съдействие на физическите лица, юридическите лица и едноличните търговци при бедствия, Раздел III. Доброволни формирвания. Законът урежда обществените отношения, свързани с осигуряването на защитата на живота и здравето на населението, опазването на околната среда и имуществото при бедствия.
- **Закон за МВР и Правилника за устройство и дейността на МВР** (Обн. ДВ. бр.53 от 27 Юни 2014 г., изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014 г., изм. ДВ. бр.107 от 24 Декември 2014 г., изм. и доп. ДВ. бр.14 от 20 Февруари 2015 г., изм. и доп. ДВ. бр.24 от 31 Март 2015 г., доп. ДВ. бр.56 от 24 Юли 2015 г., доп. ДВ. бр.61 от 11 Август 2015 г., изм. и доп. ДВ. бр.81 от 14 Октомври 2016 г., изм. и доп. ДВ. бр.97 от 6 Декември 2016 г., изм. и доп. ДВ. бр.98 от 9 Декември 2016 г., изм. и доп. ДВ. бр.103 от 27 Декември 2016 г., доп. ДВ. бр.13 от 7 Февруари 2017 г., изм. ДВ. бр.26 от 28 Март 2017 г., доп. ДВ. бр.58 от 18 Юли 2017 г., изм. и доп. ДВ. бр.97 от 5 Декември 2017 г., изм. и доп. ДВ. бр.103 от 28 Декември 2017 г., изм. ДВ. бр.7 от 19 Януари 2018 г., изм. ДВ. бр.10 от 30 Януари 2018 г., изм. ДВ. бр.48 от 8 Юни 2018 г., изм. ДВ. бр.55 от 3 Юли 2018 г.). Законът урежда принципите, функциите, дейностите, управлението и устройството на Министерството на вътрешните работи (МВР) и статута на служителите в него.
- **Наредбата за реда за създаване и организиране на дейността на доброволните формирвания за предотвратяване или овладяване на бедствия, пожари и извънредни ситуации и отстраняване на последиците от тях** (в сила от 03.07.2012 г., приета с ПМС № 123 от 25.06.2012 г., Обн. ДВ. бр.50 от 3 Юли 2012 г., изм. ДВ. бр.60 от 22 Юли 2014 г., изм. и доп. ДВ. бр.74 от 5 Септември 2014 г., изм. и доп. ДВ. бр.94 от 24 Ноември 2017 г.). С наредбата се определя редът за създаване и

„Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зоните от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № B2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A „Гърция-България 2014-2020“.“ This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND), financed under the INTERREG V-A Cooperation Program „Greece-Bulgaria 2014-2020“, Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A „Greece - Bulgaria 2014-2020“ Cooperation Programme“

организиране на дейността на доброволните формирования за предотвратяване или овладяване на бедствия, пожари и извънредни ситуации и отстраняване на последиците от тях.

- Наредба № Из – 1669 от 17 август 2012 г. за реда за създаване, поддържане и водене на регистър на доброволните формирования за преодоляване или овладяване на бедствия, пожари и извънредни ситуации и отстраняване на последиците от тях (В сила от 31.08.2012 г., Издадена от Министерството на вътрешните работи, Обн. ДВ. бр.67 от 31 Август 2012 г., изм. и доп. ДВ. бр. 58 от 31 Юли 2015 г.)
- Стратегия за развитие на доброволните формирования за защита при бедствия, пожари и други извънредни ситуации в Република България за периода 2012-2020. Стратегията е разработена за постигане на ефективна намеса при възникване на бедствия, пожари и други извънредни ситуации на територията на Република България и за осигуряване активно участие на хората при защитата на техния живот и здраве, за опазване на околната среда и имущество. Тя е насочена към формиране на нова национално отговорна политика за активно участие на гражданите в дейности, насочени към осигуряване на собствената им безопасност.

5. Визия и перспектива за развитие на ДФ

ДФ имат специално място в системата за осигуряване на пожарната безопасност и защитата при бедствия и извънредни ситуации. През годините доброволчеството преминава през много промени и перипетии, но към настоящия момент ДФ се превръщат в основно средство за подпомагане осигуряването на защитата на населението. ДФ ще се изграждат и развиват в съответствие с добрите европейски практики като **самостоятелни действащи единици в структурата** на ЕСС, способни да осигуряват ефективна защита на населението в районите с ниска интензивност на произшествията и успешно подпомагащи органите за пожарна безопасност и защита на населението за действия при бедствия, пожари и извънредни ситуации. ДФ трябва да се **утвърдят като ефективни оперативни структури** с високо качество на овладенията от доброволците умения и компетентности за извършване на пожарогасителни и спасителни дейности, за работа в екип и във взаимодействие с останалите части от ЕСС. Със създаването на ДФ, дейностите по осигуряване защитата при бедствия, пожари и други извънредни ситуации ще се поставят на широка обществена основа. За тяхното ефективно функциониране е необходимо подобряване на механизмите, които регламентират процесите на взаимодействие и координация с органите на държавната и местната власт. **Обединяването на доброволните формирования с други структури** и организации на гражданското общество, имащи отношение към дейности по спасяване и защита на населението при бедствени ситуации ще бъде възможно чрез създаване на Асоциация на доброволците пожарникари и спасители.

6. Състояние на доброволните формирования

„Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зоните от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № B2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A „Гърция-България 2014-2020“. This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND), financed under the INTERREG V-A Cooperation Program „Greece-Bulgaria 2014-2020“, Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A „Greece - Bulgaria 2014-2020“ Cooperation Programme“

Към **20 юли 2018 г.** на територията на Република България има регистрирани **3037 доброволци**, организирани в **225 доброволни формирания**, съгласно *Регистър на доброволните формирания за защита при бедствия на територията на Република България и брой доброволци по общини*, който се води от ГДПБЗН-МВР. Това прави 0,43 доброволци на 1000 души население. По този показател България е едва на 26-то място сред 30 държави по данни на Международната асоциация на пожарните и спасителни служби (CTIF). Водещите страни в лицето на Словения и Австрия имат съответно 32,47 и 29,7 доброволци на 1000 души население. Много по-напред от нашата страна са близки до нас държави като Хърватия, заемаща 8-мо място с 12,09 доброволци и Румъния, заемаща 10-то място с 6,91 доброволци. По отношение на средния брой професионални пожарникари на 1000 души население, с показател 0,9 България заема доста по-доброто 8-мо място сред посочените 30 държави. При вземане предвид на интегралния показател, който включва отчитането на сумата на средния брой доброволци и професионални пожарникари на 1000 души население, България пада на 27-мо място, като водещи страни са Словения с 32,74 и Австрия с 30,0 на 1000 души. Република България е на едно от последните места по осигуреност с пожарникари и спасители на 1000 жители, което рефлектира върху степента на безопасност на обществото. За достигане на средноевропейските нива на обезпеченост е необходимо увеличаване броя на пожарникарите и спасителите, което изисква големи финансови и материални ресурси. Целесъобразно е това да стане чрез изграждането на реално функциониращи ДФ на територията на общините. В момента доброволците не притежават необходимата подготовка, обучение и екипировка за осъществяване на самостоятелни операции. ДФ не могат да заменят напълно професионалните противопожарни и спасителни служби, но те са допълнителен ресурс, който постоянно да е на разположение на местните власти и за подпомагане при извънредни ситуации на основните съставни части от ЕСС.

В **област Хасково** има регистрирани и функциониращи **4 Доброволни Формирания с общо 55 доброволци**, разпределени по общини, както следва:

- Община Свиленград: **ДФ "Свиленград"** в състав от 20 души
- Община Любимец: **ДФ "Шейновец"** в състав от 15 души
- Община Тополовград: **ДФ "Сакар - 12"** в състав от 15 души
- Община Маджарово: **ДФ "Маджарово"** в състав от 5 души

При население на Хасковска област от **231 276 жители** по данни на НСИ към 31.12.2017 г., това прави **0,24 доброволци на 1000 души от населението**. По този показател областта отстъпва значително от средното за страната. Съгласно ЗЗБ общините с население до 20 000 жители са задължени да създадат ДФ, като такива са и Симеоновград, Минерални бани, Стамболово и Ивайловград. Към настоящия момент Общинските съвети в Ивайловград и Стамболово са взели съответните решения и общините са в процедура за изграждането на ДФ. Практиката от възникналите последните години бедствия и участието на доброволците в тях, както и при произшествия с по-малък интензитет показва, че намесата им е изключително полезна и

„Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зоните от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № В2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A „Гърция-България 2014-2020“.“ This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND), financed under the INTERREG V-A Cooperation Program „Greece-Bulgaria 2014-2020“, Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A „Greece - Bulgaria 2014-2020“ Cooperation Programme“

ефективни при подпомагане на частите на Единната спасителна система. Създадените до момента формирания в Хасковска област за последните няколко години натрупах сериозен практически опит и съответно ефективността и ползата от тях е реална и без алтернатива. ДФ в бъдеще трябва да се превърнат във важна част от ЕСС. Те ще работят в условията на социална среда, която оказва влияние върху мотивацията и стимулирането на гражданите, които желаят да се включат в тях. Анализът на тази среда е необходим, за да се установят проблемните области и да се формират ефективни решения за тяхното преодоляване и промяна на средата в позитивна посока.

В следващата фигура е представен SWOT-анализът на организацията на доброволните формирания на Република България и взаимодействието им с гръцките доброволци.

- Поставено е добро начало на изграждане на работеща система, която във водещите държави има дългогодишна традиция;
- Натрупан е реален опит по създаването, обучението и работа в реални ситуации и бедствия на ДФ;
- Изградена е добра основа от законова и подзаконова нормативна база;
- Има създаден механизъм за материално стимулиране на доброволците;
- Изградено е добро ниво на взаимодействие с професионалните сили на ГДПБЗН;
- Създаден е добър и действащ механизъм за предоставяне на пожарни, спасителни и други спомогателни автомобили от страна на МВР на ДФ;
- Със създаването на ДФ, дейностите по осигуряване защитата при бедствия, пожари и други извънредни ситуации ще се поставят на широка обществена основа.

S

Силни страни

Политически и институционални:

- Разминаване между обществените потребности и състоянието на нивото на защита на населението;
- Липса на цялостна държавна политика в областта на доброволството.
- Зависимост от персоналната нагласа /положителна или отрицателна/ от страна на кметовете на общини.
- Несъответствие на нормативната база с тази на страните от Европейския съюз;

Икономически:

- Нисък брутен вътрешен продукт от там и недостатъчни средства за осигуряване на системата на гражданска сигурност;
- Недостатъчни икономически стимули за доброволците;
- Недостатъчна заинтересованост на бизнеса към осигуряването на пожарната безопасност и защитата на населението;
- В момента доброволците не притежават необходимата подготовка, обучение и екипировка за осъществяване на самостоятелни операции.

Социални:

- Липсата на традиции в страната за доброволчество;
- Ниска мотивация на населението за участие в доброволните формирования;
- Липса на обществена подкрепа и позитивизъм към доброволните формирования;
- Негативно влияние на икономическото състояние в страната;
- Демографското състояние на малките общини и застаряващо население.

W

Слаби страни

- Началото е поставено и при подходящо въздействие и подкрепа има перспектива за тяхното развитие и ефективно функциониране, и съответно постигане на основната цел - Повишаване нивото на осигуряване на защита на населението при бедствия, пожари и извънредни ситуации;

- Механизми за активно въздействие на държавата в подкрепа на развитието и утвърждаването на ДФ: 1. Първият механизъм е извършване на промени в нормативната уредба, които да улеснят и насърчат създаването на ДФ и участието на гражданите в тях. 2. Вторият механизъм е осъществяване на позитивна промяна в съществуващите обществени нагласи, чрез провеждане на ефективна информационна и медийна кампания в подкрепа на ДФ;

- ДФ не могат да заменят напълно професионалните противопожарни и спасителни служби, но те са допълнителен ресурс, който постоянно да е на разположение на местните власти и за подпомагане при извънредни ситуации на основните съставни части от ЕСС;

- ДФ да се превърнат в основно средство за подпомагане осигуряването на защитата на населението;

- ДФ да се изградят и развият в съответствие с добрите европейски практики като самостоятелно действащи единици в структурата на ЕСС, способни да осигуряват ефективна защита на населението в районите с ниска интензивност на производствата;

- Обединяването на доброволните формирования с други структури и организации на гражданското общество, имащи отношение към дейности по спасяване и защита на населението при бедствени ситуации ще бъде възможно чрез създаване на Асоциация на доброволците пожарникари и спасители.

O

Възможности

- Съществуващата външна среда оказва неблагоприятно въздействие върху развитието на доброволните формирования;

- Актуалното състояние на икономическата и социалната среда затрудняват формирането и обезпечаването на ДФ с материално - техническа база и кадри;

- Недостатъчни са финансовите стимули и мотивация за участие в ДФ;

- Демографската картина в страната и застаряването на населението оказва отрицателно влияние точно на тези малки общини, които имат най-голяма нужда от ДФ;

- Политизиране дейността на ДФ.

T

Заплахи

Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зони от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № B2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A „Гърция-България 2014-2020“. "This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND), financed under the INTERREG V-A Cooperation Program "Greece-Bulgaria 2014-2020", Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A "Greece - Bulgaria 2014-2020" Cooperation Programme"

7. Основни изводи

Съществуващата външна среда оказва неблагоприятно въздействие върху развитието на доброволните формирания. Актуалното състояние на икономическата и социалната среда затрудняват сформирането и обезпечаването на ДФ с материално - техническа база и кадри. Недостатъчни са финансовите стимули и мотивация за участие в ДФ. Прогнозите за състоянието на икономическата и социалната среда са противоречиви. Може да се приеме, на базата на сегашното им състояние и тенденциите за развитието им, че те ще запазят неблагоприятното си въздействие върху системата за пожарна безопасност и защита на населението, в т. ч. и върху развитието на ДФ. Въпреки казаното, началото е поставено и при подходящо въздействие и подкрепа има перспектива за тяхното развитие и ефективно функциониране, и съответно постигане на основната цел - Повишаване нивото на осигуряване на защита на населението при бедствия, пожари и извънредни ситуации. На този етап съществуват два механизма за активно въздействие на държавата в подкрепа на развитието и утвърждаването на ДФ:

- Първият механизъм е извършване на промени в нормативната уредба, които да улеснят и насърчат създаването на ДФ и участието на гражданите в тях.
- Вторият механизъм е осъществяване на позитивна промяна в съществуващите обществени нагласи, чрез провеждане на ефективна информационна и медийна кампания в подкрепа на ДФ.

III. Проект за Оперативна процедура за работа на доброволци от област Хасково за извършване на операции при ликвидиране на бедствия на територията на Гърция

1. Извършване на операции при ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ

1.1. Цел

- Създаване на система от правила за организация и координация на съвместните действия на Доброволни Формирования при операции по ликвидиране на последствията от земетресение на територията на Република Гърция.
- Определяне начините и способите за намеса в трансграничната зона на Р. Гърция и Р. България, с цел издирване и спасяване, осигуряването на защитата на живота и здравето на населението, опазването на околната среда и имуществото при земетресение.

1.2. Приложимост

Операции за ликвидиране на последствия от земетресения се извършват при поискване на помощ след силни земетресения с човешки жертви, пострадали и материални щети. Провеждат се с цел издирване и спасяване на пострадали под развалините, както и аварийно-възстановителни работи.

1.3. Специфични дейности

Операциите по ликвидиране на последствията от земетресение, извършвани от Доброволни формирования от Хасковска област и ДФ от Гърция са в следния ред:

- 1. Преди провеждането на Неотложни Аварийно Възстановителни Работи /НАВР/ при земетресение се извършва **разузнаване** за определяне на:
 - маршрутите за придвижване до зоната на поражение, състоянието на пътищата и пътните съоръжения;
 - степента и характера на разрушенията;
 - сградите, застрашени от разрушаване, които не подлежат на укрепване;
 - местата за устройване на странични и магистрални проходи;
 - участъците с активизирани свлачища и срутища;
 - местата и обектите, в които незабавно трябва да започнат неотложни аварийно-възстановителни работи;
 - степента на разрушение на елементите от мрежите и съоръженията от техническата инфраструктура и вторичните поражения, които са предизвикани от тях;
 - възможността за използване на различните видове средства за комуникация;
 - възможността за използване на механизирани средства;
 - местата, удобни за развързване на пунктове за управление;
 - огнищата на пожари;
 - наличието на замърсяване с радиоактивни източници, опасни химични вещества и причинители на биологично заразяване;

„Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зоните от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № B2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A „Гърция-България 2014-2020“. This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND), financed under the INTERREG V-A Cooperation Program „Greece-Bulgaria 2014-2020“, Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A „Greece - Bulgaria 2014-2020“ Cooperation Programme“

- наличието на концентрации на взривоопасни и запалими газове във въздуха над допустимите стойности;
 - състоянието на хидротехнически съоръжения – язовири, диги, хвостохранилища и др.;
 - състоянието на жп мрежа, летища и пристанища;
 - местата, удобни за развърщане на временни пунктове за съсредоточаване и сортиране на пострадали;
 - подходящи места за развърщане на полеви болници;
 - подходящи места за съхранение на загиналите;
 - подходящи места за вертолетни площадки;
 - подходящи места за устройване на палаткови лагери, раздаване на храна, вода, медикаменти и други;
 - подходящи места за развърщане на пропускателни пунктове от и към зоната на поражение.
- 2. По данните от проведеното разузнаване се извършва оценка на обстановката, поставят се задачи на екипите, определя се реда за провеждане на неотложните аварийно-възстановителни работи и се следи за спазването на безопасните условия на труд. При провеждането на дейностите се предприема следното:
- уведомява се електроразпределителното дружество за изключване на ел. захранването в района;
 - уведомяват се операторите за прекъсване на водоподаването и продуктопроводите за течни или газообразни вещества;
 - извършват се неотложни укрепителни работи в полуразрушени сгради и съоръжения;
 - осигурява се достъп на механизирани средства и техника до засегнатите райони;
 - извършва се издирване и изваждане на пострадали под развалините, осигуряване на въздух на затрупани хора, осветяване на зоната за извършване на спасителни действия
 - извършват се гасителни действия на възникнали пожари;
 - извършва се аварийно отводняване на застрашени участъци;
 - извършва се евакуация на население и животни, разсредоточаване на културни и материални ценности.
 - организират се палаткови лагери за пострадалото население;
 - извършва се разчистването на разрушения.

1.4. Описание на процедурата

№	Дейност	Отговорници	Време за изпълнение
1.	Получаване на известие за възникването на извънредна ситуация на територията на страната партньор.	Кмет на община	
2.	Предварително оповестяване на силите и средствата, предвидени в плана за съвместна намеса.	Кмет на община	При получаване на оповестяването
3.	Искане на допълнителна информация.	Кмет на община	При нужда
4.	Искане за оказване на помощ	Страната, на чиято територия е възникнало земетресение	При нужда
5.	Анализ и оценка на възможностите (сили и средства) за оказване на помощ съобразно оперативната обстановка на територията на общината. Потвърждаване оказването на помощ придружено с данни за екипите, които могат да бъдат изпратени.	Кмет на община	До 120 минути от началото на оповестяването
6.	Логистична подготовка на мисията.	Кмет на Община	След изпращане потвърждението за оказване на помощ
7.	Оповестяване на компетентните органи във връзка с преминаването на държавната граница за действия за намеса (мисии) в страната партньор съгласно процедурата за преминаване на държавната граница при извънредни ситуации.	Кмет на община/ ГДПБЗН	След изпращане потвърждението за оказване на помощ
8.	Придвижване на силите и средствата и преминаване на държавната граница	Командир на ДФ /Ръководител на екипа за намеса/	До 180 минути от оповестяването
9.	Осъществяване на контакт с лицето за връзка.	Командир на ДФ/ Кмет на община	При пристигане в приемащата страна
10.	Приемане на мисията и информиране за готовността за нейното изпълнение.	Ръководител на екипа за намеса	При пристигане на мястото за

„Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зоните от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № B2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A „Гърция-България 2014-2020“. This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND), financed under the INTERREG V-A Cooperation Program „Greece-Bulgaria 2014-2020“, Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A „Greece - Bulgaria 2014-2020“ Cooperation Programme“

			намеса/ Оперативната база
11.	Предоставяне на оказващите помощ екипи на необходимите технически средства, осигуряващи съвместимост с екипировката и съоръженията на страната домакин.	Ръководител на операциите	При пристигане на мястото за намеса/ Оперативната база
12.	Осигуряване на средства за комуникация при извънредни ситуации.	Ръководител на операциите	При пристигане на мястото за намеса/ Оперативната база
13.	Изпълнение на задачите по мисията съгласно организационните правила на собствената страна.	Ръководител на екипа за намеса	Времетраене на мисията
14.	Искане за допълнителни сили и средства за оказване на помощ.	Ръководител на екипа за намеса	При нужда
15.	Приключване на дейностите по намесата и изготвяне на доклад.	Ръководител на екипа за намеса	След приключване на мисията
16.	Придвижване на силите и средствата до база за операции.	Ръководител на екипа за намеса	При приключване на мисията/ заповед от ръководителя на операциите
17.	Осигуряване на резерв от сили и средства с цел заместване на действащите такива в случай на продължителни действия за намеса.	Ръководител на екипа за намеса	При нужда
18.	Предаване на доклад за мисията на ръководителя на място чрез лицето за връзка.	Лице за връзка/ръководител на екипа за намеса	При приключване на мисията или периодично (при продължителни мисии)
19.	Предаване на доклади за мисията на Кмета на общината и Националния оперативен център.	Лице за връзка/ръководител на екипа за намеса	При приключване на мисията или периодично (при

„Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зоните от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № B2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A „Гърция-България 2014-2020“.“ This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND), financed under the INTERREG V-A Cooperation Program „Greece-Bulgaria 2014-2020“, Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A „Greece - Bulgaria 2014-2020“ Cooperation Programme“

			продължителни мисии)
20.	Възстановяване на оперативната готовност на силите и средствата.	Ръководител на екипа за намеса	При приключване на мисията
21.	Информирание за готовността на екипите за извършване на нова намеса.	Ръководител на екипа за намеса	незабавно
22.	Приключване на мисията при решение на страната домакин или при получаване на заповед за прекратяване на мисията.	Ръководител на екипа за намеса	При решение на страната домакин или получаване на заповед за прекратяване на мисията

1.5. Сили и средства за намеса

№	Вид на специализираната техника и оборудване	Количество	Личен състав
1.	Транспортен автомобил – микробус	1	6
2.	Транспортен автомобил – пикап	1	4
3	Спасителни лодки с колесар – 4 местни	2	
4.	Моторни помпи и оборудване към тях	4	
5.	Спасителни Жилетки	15	
6.	Неопреново специално облекло за работа в плитки води	10	
7.	Моторни триони	5	
8.	Генератор 10 kW	2	
9.	Пожарникарска раница за гасене на пожари.	10	
10	Полугащеризони тип „рибарски“	10	

Допълнително се прилага подробен списък (инвентаризационен опис) - празна бланка, която се попълва преди тръгване и се предоставя на границата на лицето за свързка.

В зависимост от обстоятелствата в момента на задействане на процедурата предоставените сили и средства могат да бъдат различни от посочените в таблиците.

„Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зоните от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № B2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A „Гърция-България 2014-2020“. This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND), financed under the INTERREG V-A Cooperation Program „Greece-Bulgaria 2014-2020“, Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A „Greece - Bulgaria 2014-2020“ Cooperation Programme“

1.6. Отговорности

1.6.1. Страните:

а) всички дейности по оказване на помощ и намеса при възникване на извънредна ситуация се организират и изпълняват в съответствие с настоящата процедура;

б) актуализирането на настоящата процедура се извършва в зависимост от промяната на нормативната база, оперативната обстановка или по предложение на съответната страна;

в) за времето на намеса всички екипи са длъжни да спазват местното законодателство;

г) по време на оперативните действия екипът за намеса взаимодейства и с другите местни структури, в изпълнение разпорежданията на Ръководителя на операциите.

1.6.2. Ръководителят на екипа за намеса:

а) отговаря за безопасността на екипите за намеса по време на придвижването им;

б) отговаря за безопасността на личния състав по време на намесата;

в) отговаря за своевременното подаване на актуална информация по време на намесата;

г) отговаря за спазването на собствените специфични организационни и нормативни изисквания при изпълнение на мисията;

д) по време на извършване на дейностите, свързани с интервенцията, поддържа постоянна връзка с Ръководителя на операциите (на който е подчинен), чрез лицето за връзка;

е) ръководителят на екипа за намеса поема и задълженията на лицето за връзка, в случай че не е изрично посочено друго лице.

1.6.3. Лице за връзка

а) предоставя на приемащата страна информацията за анализ и оценка на възможностите (сили и средства) за оказване на помощ и данните за тях;

б) предава на Ръководителя на операциите докладите за намесата;

в) осигурява постоянен обмен на информация между Ръководителя на операциите и Ръководителя на екипа за намеса;

г) изпраща периодични доклади към Националния оперативен център.

2. Извършване на операции при НАВОДНЕНИЯ

2.1. Цел

- Създаване на система от правила за организация и координация на съвместните действия на Доброволни Формирования при операции по ликвидиране на последствията от наводнения на територията на Република Гърция.

„Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зоните от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № B2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A „Гърция-България 2014-2020“. This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND), financed under the INTERREG V-A Cooperation Program „Greece-Bulgaria 2014-2020“, Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A „Greece - Bulgaria 2014-2020“ Cooperation Programme“

- Определяне начините и способите за намеса в трансграничната зона на Р Гърция и Р България, с цел осигуряване защитата на живота и здравето на населението, опазването на околната среда и имуществото при наводнение.

2.2. Наводнения

Съвместни операции при наводнения се извършват след поискване на помощ по време на следните основни фази:

1. непосредствена опасност от наводнение;
2. наводнение;
3. след наводнение.

2.3. Специфични дейности, извършвани при непосредствена опасност от наводнение

- 1. Организиране наблюдение на водното ниво и на състоянието на хидротехническите съоръжения, дигите и хвостохранилищата, като информацията за вероятните заливни зони се събира и обменя между двете структури.
- 2. Аварийно понижаване на водното ниво.
- 3. Тампониране, прорязване и др.
- 4. Отстраняване на подприщвания на водни течения.
- 5. Аварийно укрепване, надграждане на съществуващи и изграждане на временни диги чрез:
 - а) използване на модулни елементи;
 - б) нареждане на чували с инертни материали;
 - в) натрупване на инертни материали;
- 6. Устройване на лагери за временно настаняване на застрашеното население.

Дейности по време на наводнение

1. Разузнаване района на заливане и местата, където е възможно да се намират застрашени хора, животни и културни ценности, определяне параметрите на водата - височина на водния стълб, температура и скорост на движение.

2. Извеждане на хора, животни и изнасяне на подвижни културни ценности от залетите зони.

3. Събиране на информация за състоянието на техническата инфраструктура в района на наводнението.

4. Определяне на местата, удобни за устройване на временни лагери, пунктове, и местата за развързване на полски болници и вертолетни площадки.

5. При данни за наличие на опасни вещества в залетата зона, които могат да нанесат щети или да предизвикат екологично замърсяване, извършват оглед на местата за съхранение и при възможност прилагат мерки за ограничаване/ предотвратяване на щетата или замърсяването.

6. Изпомпване.

Дейности след наводнение

„Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зоните от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № B2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A „Гърция-България 2014-2020“. This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND), financed under the INTERREG V-A Cooperation Program „Greece-Bulgaria 2014-2020“, Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A „Greece - Bulgaria 2014-2020“ Cooperation Programme“

След оттегляне на водите в нормалните им граници се извършват дейности по ликвидиране последствията от наводнението чрез:

1. Издирване на изчезнали хора.
2. Изваждане на загинали хора и животни.
3. Отводняване на сгради, застрашени съоръжения и др.
4. Подпомагане разчистването на засегнатите пътища, включително изземане на малки количества свлечени земни маси на участъци с активизирани свлачища и срутища със специализирана техника.

При необходимост изваждането на загинали хора и животни се извършва чрез използване на алпийски способности, водолазно оборудване и екипировка, високопроходима и/или плаваща техника.

При необходимост изваждането на загинали хора и животни се извършва чрез използване на алпийски способности, водолазно оборудване и екипировка, високопроходима и/или плаваща техника.

При изнасяне на умрели животни, наводнени храни или други вещи, които биха се оказали потенциални източници на биологично заразяване или причина за възникване на епидемия или епизоотия, и при дезинфекционни дейности задължително се използват лични предпазни средства съгласно указания от компетентните органи.

2.4. Описание на процедурата

№	Дейност	Отговорници	Време за изпълнение
1	Получаване на известие за възникването на извънредна ситуация на територията на страната партньор.	Кмет на община	
2	Предварително оповестяване на силите и средствата, предвидени в плана за съвместна намеса.	Кмет на община	При получаване на оповестяването
3	Искане на допълнителна информация.	Кмет на община	При нужда
4	Искане за оказване на помощ.	Страната, на чиято територия е възникнало земетресение	При нужда
5	Анализ и оценка на възможностите (сили и средства) за оказване на помощ съобразно оперативната обстановка на територията на общината. Потвърждаване оказването на помощ придружено с данни за екипите, които могат да бъдат изпратени.	Кмет на община	До 120 минути от началото на оповестяването

„Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зоните от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № B2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A „Гърция-България 2014-2020“. This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND), financed under the INTERREG V-A Cooperation Program „Greece-Bulgaria 2014-2020“, Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A „Greece - Bulgaria 2014-2020“ Cooperation Programme“

6	Логистична подготовка на мисията.	Кмет на Община	След изпращане потвърждението за оказване на помощ
7	Оповестяване на компетентните органи във връзка с преминаването на държавната граница за действия за намеса (мисии) в страната партньор съгласно процедурата за преминаване на държавната граница при извънредни ситуации.	Кмет на община/ ГДПБЗН	След изпращане потвърждението за оказване на помощ
8	Придвижване на силите и средствата и преминаване на държавната граница	Командир на ДФ /Ръководител на екипа за намеса/	До 180 минути от оповестяването
9	Осъществяване на контакт с лицето за връзка.	Командир на ДФ/ Кмет на община	При пристигане в приемащата страна
10	Приемане на мисията и информиране за готовността за нейното изпълнение.	Ръководител на екипа за намеса	При пристигане на мястото за намеса/ Оперативната база
11	Предоставяне на оказващите помощ екипи на необходимите технически средства, осигуряващи съвместимост с екипировката и съоръженията на страната домакин.	Ръководител на операциите	При пристигане на мястото за намеса/ Оперативната база
12	Осигуряване на средства за комуникация при извънредни ситуации.	Ръководител на операциите	При пристигане на мястото за намеса/ Оперативната база
13	Изпълнение на задачите по мисията съгласно организационните правила на собствената страна.	Ръководител на екипа за намеса	Времетраене на мисията
14	Искане за допълнителни сили и средства за оказване на помощ.	Ръководител на екипа за намеса	При нужда
15	Приключване на дейностите по намесата и изготвяне на доклад.	Ръководител на екипа за намеса	След приключване на мисията

„Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зоните от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № B2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A „Гърция-България 2014-2020“. This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND), financed under the INTERREG V-A Cooperation Program „Greece-Bulgaria 2014-2020“, Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A „Greece - Bulgaria 2014-2020“ Cooperation Programme“

16	Придвижване на силите и средствата до база за операции.	Ръководител на екипа за намеса	При приключване на мисията/ заповед от ръководителя на операциите
17	Осигуряване на резерв от сили и средства с цел заместване на действащите такива в случай на продължителни действия за намеса.	Ръководител на екипа за намеса	При нужда
18	Предаване на доклад за мисията на ръководителя на място чрез лицето за връзка.	Лице за връзка/ръководител на екипа за намеса	При приключване на мисията или периодично (при продължителни мисии)
19	Предаване на доклади за мисията на Кмета на общината и Националния оперативен център.	Лице за връзка/ръководител на екипа за намеса	При приключване на мисията или периодично (при продължителни мисии)
20	Възстановяване на оперативната готовност на силите и средствата.	Ръководител на екипа за намеса	При приключване на мисията
21	Информирание за готовността на екипите за извършване на нова намеса.	Ръководител на екипа за намеса	незабавно
22	Приключване на мисията при решение на страната домакин или при получаване на заповед за прекратяване на мисията.	Ръководител на екипа за намеса	При решение на страната домакин или получаване на заповед за прекратяване на мисията

2.5. Сили и средства

№	Вид на специализираната техника и оборудване	Количество	Личен състав
1.	Транспортен автомобил –	1	6

„Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зоните от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № B2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A „Гърция-България 2014-2020“. This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND), financed under the INTERREG V-A Cooperation Program “Greece-Bulgaria 2014-2020”, Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A “Greece - Bulgaria 2014-2020” Cooperation Programme“

	микробус		
2.	Транспортен автомобил – пикап	1	4
3	Спасителни лодки с колесар – 4 местни	2	
4.	Моторни помпи и оборудване към тях /смукатели, шлангове и струйници/	8	
5.	Спасителни Жилетки	20	
6.	Неопреново специално облекло за работа в плитки води	20	
7.	Моторни триони	6	
8.	Генератор 10 kW	2	
9.	Полугащеризони тип „рибарски“	20	

Допълнително се прилага подробен списък (инвентаризационен опис) - празна бланка, която се попълва преди тръгване и се предоставя на границата на лицето за свързка.

В зависимост от обстоятелствата в момента на задействане на процедурата предоставените сили и средства могат да бъдат различни от посочените в таблиците.

2.6. Отговорности

2.6.1. Страните:

а) всички дейности по оказване на помощ и намеса при възникване на извънредна ситуация се организират и изпълняват в съответствие с настоящата процедура;

б) актуализирането на настоящата процедура се извършва в зависимост от промяната на нормативната база, оперативната обстановка или по предложение на съответната страна;

в) за времето на намеса всички екипи са длъжни да спазват местното законодателство;

г) по време на оперативните действия екипът за намеса взаимодейства и с другите местни структури, в изпълнение разпорежданията на Ръководителя на операциите.

2.6.2. Ръководителят на екипа за намеса:

а) отговаря за безопасността на екипите за намеса по време на придвижването им;

б) отговаря за безопасността на личния състав по време на намесата;

в) отговаря за своевременното подаване на актуална информация по време на намесата;

г) отговаря за спазването на собствените специфични организационни и нормативни изисквания при изпълнение на мисията;

„Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зоните от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № B2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A „Гърция-България 2014-2020“. This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND), financed under the INTERREG V-A Cooperation Program “Greece-Bulgaria 2014-2020”, Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A “Greece - Bulgaria 2014-2020” Cooperation Programme“

д) по време на извършване на дейностите, свързани с интервенцията, поддържа постоянна връзка с Ръководителя на операциите (на който е подчинен), чрез лицето за връзка;

е) ръководителят на екипа за намеса поема и задълженията на лицето за връзка, в случай че не е изрично посочено друго лице.

2.6.3. Лице за връзка:

а) предоставя на приемащата страна информацията за анализ и оценка на възможностите (сили и средства) за оказване на помощ и данните за тях;

б) предава на Ръководителя на операциите докладите за намесата;

в) осигурява постоянен обмен на информация между Ръководителя на операциите и Ръководителя на екипа за намеса;

г) изпраща периодични доклади към Националния оперативен център.

3. Извършване на операции при големи и сложни по развитие ГОРСКИ ПОЖАРИ

3.1.Цел

а) Създаване на система от правила за организация и координация на съвместните действия при големи и сложни по развитие горски пожари, възникнали при продължително засушаване и високи температури и предизвикващи бедствени ситуации на територията на Република Гърция;

б) Определяне начините и способите за намеса в трансграничната зона на Р Гърция и Р България, при възникване на големи и сложни горски пожари, при които са засегнати големи горски масиви, застрашени са населени места, хора, животни и инфраструктура.

3.2.Приложимост

Операциите по ликвидиране на горски пожари, извършвани от Доброволни формирования от Хасковска област и ДФ от Гърция са в следния ред:

1.операции по разузнаване и наблюдение на разпространение на горенето, чрез обхождане на мястото на пожара

2.операции по евакуация на застрашени хора, животни и материални ценности.

3. операции по гасене на горски пожари.

3.3.Специфични дейности

При продължително гасене на възникнал голям горски пожар се осигурява работа на смени съобразно атмосферните условия, спецификата на работата и наличните сили, като времетраенето на смяната се определя от ръководителя на място.

При смяна на спасителните екипи се организира предаване и приемане на района без прекъсване на работата както от ръководството, така и от работещите екипи на място.

За организиране на операцията **ръководителят на операциите:**

1. Извършва разузнаване, като използва лица, които добре познават местността.

2. Организира евакуиране на застрашени хора и животни.

„Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зоните от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № B2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A „Гърция-България 2014-2020“.“ This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND), financed under the INTERREG V-A Cooperation Program “Greece-Bulgaria 2014-2020”, Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A “Greece - Bulgaria 2014-2020” Cooperation Programme“

3. Организира оказването на първа помощ на място на пострадали и транспортирането им до лечебни заведения
4. Определя вида, скоростта на разпространение и размерите на пожара, релефът на местността, очакваното развитие на пожара в периода на гасенето и възможността за разпространението му към населени места, сечища, насаждения и др.
5. Проучва местата, където може да се увеличи скоростта на разпространение на горенето (участъци с хвойна, изсъхнала трева, иглолистна гора, временни складове за дървен материал и др.).
6. Проучва местата, които способстват за спиране на горенето без намеса на хора и местата за организиране на защитни линии (пътища, просеки, потоци, поляни, падини, оголени места и др.).
7. Проучва пътищата и подстъпите за придвижване на механизирани средства за пожарогасене.
8. Проучва естествени водоизточници, които могат да бъдат използвани при пожарогасенето.
9. Определя местата за изграждане на опорните линии за ограничаване развитието на пожара.
10. Разпорежда разузнаване и наблюдение на разпространението на горенето чрез обхождане мястото на пожара, използване на топографска карта, дрон, вертолет, самолет и др.
11. Съсредоточава и въвежда в действие основните сили в зависимост от обстановката.
12. Разпорежда гасенето на наземен пожар с немеханизирани ръчни инструменти (ранцеви пожарогасители, лопати, тупалки, гребла и др.), затрупване с инертни материали (пръст), обгаряне на растителността около защитната полоса и създаване на заградителни пояси чрез изораване.
13. Разпорежда ограничаването на върхов пожар чрез направа на просека перпендикулярно на разпространението на горенето и чрез запалване на насрещен огън, като се определи опорна полоса (естествени и/или изкуствени прегради) и подготвят групи с технически средства за извършване на запалването.
14. При наличие на сили и средства, организира едновременно гасене по целия периметър на пожара или на най-опасните участъци.
15. Организира създаването на просеки.
16. Организира разделянето на обхванатата от пожара площ на участъци и последователното ликвидиране на горенето в тях.
17. Организира ликвидиране на горенето в дълбочина с последователно придвижване по участъците и фронта на пожара.
18. Организира гасене по фронта на пожара с последователно ликвидиране на горенето по фланговете и в дълбочина.

19. Разпорежда съсредоточаване на необходимите сили и средства на мястото на пожара, като използва групите за гасене към държавните горски стопанства и доброволни формирования.

20. Разпределя работата по групи, като определя и резерв от сили и средства.

21. Следи за мерките за защита и безопасна работа на участниците в пожарогасенето.

22. Организира прехрана, медицинска помощ, подмяна и почивка на участниците в пожарогасенето.

23. През нощта осигурява постове за наблюдение на рисковите участъци и извършва гасителни действия при необходимост за спасяване на хора или защита на сгради, застрашени от пожара.

24. Организира наблюдение на пожара след ликвидирането му и при необходимост осигурява дежурството на личен състав и техника.

3.4. Описание на процедурата:

№	Дейност	Отговорници	Време за изпълнение
1	Получаване на известие за възникването на извънредна ситуация на територията на страната партньор.	Кмет на община	
2	Предварително оповестяване на силите и средствата, предвидени в плана за съвместна намеса.	Кмет на община	При получаване на оповестяването
3	Искане на допълнителна информация.	Кмет на община	При нужда
4	Искане за оказване на помощ	Страната, на чиято територия е възникнало земетресение	При нужда
5	Анализ и оценка на възможностите (сили и средства) за оказване на помощ съобразно оперативната обстановка на територията на общината. Потвърждаване оказването на помощ придружено с данни за екипите, които могат да бъдат изпратени.	Кмет на община	До 120 минути от началото на оповестяването
6	Логистична подготовка на мисията.	Кмет на Община	След изпращане потвърждението за оказване на помощ

„Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зоните от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № B2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A „Гърция-България 2014-2020“. This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND), financed under the INTERREG V-A Cooperation Program „Greece-Bulgaria 2014-2020“, Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A „Greece - Bulgaria 2014-2020“ Cooperation Programme“

7	Оповестяване на компетентните органи във връзка с преминаването на държавната граница за действия за намеса (мисии) в страната партньор съгласно процедурата за преминаване на държавната граница при извънредни ситуации.	Кмет на община/ ГДПБЗН	След изпращане потвърждението за оказване на помощ
8	Придвижване на силите и средствата и преминаване на държавната граница	Командир на ДФ/ Ръководител на екипа за намеса/	До 180 минути от оповестяването
9	Осъществяване на контакт с лицето за връзка.	Командир на ДФ/ Кмет на община	При пристигане в приемащата страна
10	Приемане на мисията и информиране за готовността за нейното изпълнение.	Ръководител на екипа за намеса	При пристигане на мястото за намеса/ Оперативната база
11	Предоставяне на оказващите помощ екипи на необходимите технически средства, осигуряващи съвместимост с екипировката и съоръженията на страната домакин.	Ръководител на операциите	При пристигане на мястото за намеса/ Оперативната база
12	Осигуряване на средства за комуникация при извънредни ситуации.	Ръководител на операциите	При пристигане на мястото за намеса/ Оперативната база
13	Изпълнение на задачите по мисията съгласно организационните правила на собствената страна.	Ръководител на екипа за намеса	Времетраене на мисията
14	Искане за допълнителни сили и средства за оказване на помощ.	Ръководител на екипа за намеса	При нужда
15	Приключване на дейностите по намесата и изготвяне на доклад.	Ръководител на екипа за намеса	След приключване на мисията
16	Придвижване на силите и средствата до база за операции.	Ръководител на екипа за намеса	При приключване на мисията/

			заповед от ръководителя на операциите
17	Осигуряване на резерв от сили и средства с цел заместване на действащите такива в случай на продължителни действия за намеса.	Ръководител на екипа за намеса	При нужда
18	Предаване на доклад за мисията на ръководителя на място чрез лицето за връзка.	Лице за връзка/ръководител на екипа за намеса	При приключване на мисията или периодично (при продължителни мисии)
19	Предаване на доклади за мисията на Кмета на общината и Националния оперативен център.	Лице за връзка/ръководител на екипа за намеса	При приключване на мисията или периодично (при продължителни мисии)
20	Възстановяване на оперативната готовност на силите и средствата.	Ръководител на екипа за намеса	При приключване на мисията
21	Информирание за готовността на екипите за извършване на нова намеса.	Ръководител на екипа за намеса	незабавно
22	Приключване на мисията при решение на страната домакин или при получаване на заповед за прекратяване на мисията.	Ръководител на екипа за намеса	При решение на страната домакин или получаване на заповед за прекратяване на мисията

3.5. Сили и средства за намеса

№	Вид на специализираната техника и оборудване	Количество	Личен състав
1.	Транспортен автомобил – микробус	1	6
2.	Транспортен автомобил – пикап	1	4

„Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зоните от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № B2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A „Гърция-България 2014-2020“. This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND), financed under the INTERREG V-A Cooperation Program „Greece-Bulgaria 2014-2020“, Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A „Greece - Bulgaria 2014-2020“ Cooperation Programme“

3.	Моторни помпи и оборудване към тях/смукатели, шлангове и струйници/	6	
4.	Тупалки	20	
5.	Моторни триони	6	
6.	Пожарникарска раница за гасене на пожари.	20	

Допълнително се прилага подробен списък (инвентаризационен опис) - празна бланка, която се попълва преди тръгване и се предоставя на границата на лицето за свързка.

В зависимост от обстоятелствата в момента на задействане на процедурата предоставените сили и средства могат да бъдат различни от посочените в таблиците.

3.6. Отговорности

3.6.1. Страните:

а) всички дейности по оказване на помощ и намеса при възникване на извънредна ситуация се организират и изпълняват в съответствие с настоящата процедура;

б) актуализирането на настоящата процедура се извършва в зависимост от промяната на нормативната база, оперативната обстановка или по предложение на съответната страна;

в) за времето на намеса всички екипи са длъжни да спазват местното законодателство;

г) по време на оперативните действия екипът за намеса взаимодейства и с другите местни структури, в изпълнение разпорежданията на Ръководителя на операциите.

3.6.2. Ръководителят на екипа за намеса:

а) отговаря за безопасността на екипите за намеса по време на придвижването им;

б) отговаря за безопасността на личния състав по време на намесата;

в) отговаря за своевременното подаване на актуална информация по време на намесата;

г) отговаря за спазването на собствените специфични организационни и нормативни изисквания при изпълнение на мисията;

д) по време на извършване на дейностите, свързани с интервенцията, поддържа постоянна връзка с Ръководителя на операциите (на който е подчинен), чрез лицето за връзка;

е) ръководителят на екипа за намеса поема и задълженията на лицето за връзка, в случай че не е изрично посочено друго лице.

3.6.3. Лице за връзка:

„Този документ е създаден в рамките на проект „Опазване на биоразнообразието в зоните от Натура 2000 и други защитени зони от природни бедствия чрез сертифицирана рамка за трансгранично образование, обучение и подкрепа на доброволци за гражданска защита на базата на иновации и нови технологии“ (eOUTLAND), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № B2.6d.06/02.10.2017. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A „Гърция-България 2014-2020“. This document has been created within the framework of the Project „Protecting biodiversity at NATURA 2000 sites and other protected areas from natural hazards through a certified framework for cross-border education, training and support of civil protection volunteers based on innovation and new technologies“ (eOUTLAND), financed under the INTERREG V-A Cooperation Program “Greece-Bulgaria 2014-2020”, Subsidy Contract No B2.6d.06/02.10.2017. The Project is co funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A “Greece - Bulgaria 2014-2020” Cooperation Programme“

- а) предоставя на приемащата страна информацията за анализ и оценка на възможностите (сили и средства) за оказване на помощ и данните за тях;
- б) предава на Ръководителя на операциите докладите за намесата;
- в) осигурява постоянен обмен на информация между Ръководителя на операциите и Ръководителя на екипа за намеса;
- г) изпраща периодични доклади към Националния оперативен център.

4. Заключителни разпоредби

- а) Процедурата ще бъде предоставена от PCO „Марица“ и партньорите от гръцка страна по проект с акроним „eOUTLAND“ на общините с изградени и функциониращи самостоятелно действащи Доброволни формирвания, които могат да осъществят намеса в трансграничната зона
- б) Процедурата може да се актуализира независимо от преразглеждането.
- в) Настоящата процедура може да се използва съвместно с другите процедури

5. Безопасност и Сигурност - общи мерки

- Използвайте само питейна вода
- Ако екипът е изложен на криминална дейност, незабавно да се докладва на Полицията, която да осигури присъствие в района за работа
- Ако сте извън лагера, свържете се с ръководителя при всякакъв проблем
- Бъдете сигурен, че имате връзка с останалите членове на екипа
- Информирайте полицията за всяко подозрение, което забележите
- Осигурете пълно наблюдение на достъпа до района за работа
- Не позволявайте посетители да влизат в района на работа, преди идентификация
- Всички посетители да бъдат придружавани в района на работа
- Планирайте път за евакуация и бъдете сигурни, че не е възпрепятстван
- Осигурете адекватна защита на работните места, физически средства и възможност за обаждане за помощ при извънредни ситуации. Вземете също предвид съветите на специалисти
- Не носете големи суми пари в себе си
- Ако напускате базовия лагер, бъдете сигурен, че някой знае къде сте, колко време ще отсъствате и приблизително време на завръщане
- Не пътувайте сам извън лагера
- Вземете заповед за вашата мисия
- Бъдете сигурен, че имате номера на Ръководителя, ако имате проблем – свържете се с ръководителя
- Пазете официалните си документи на сигурно място
- Паспорта, шофьорската книжка и други важни документи трябва да се държат в джоба (копия на документите също)

- Всички членове на екипа да носят личните си документи и всички други важни документи
- В случай на задържане да се поиска разрешение за обаждане до Ръководителя/Заместника
- Винаги бъдете готови за бързо преместване
- „Спешната“ чанта, трябва да е винаги подготвена в стаята/палатката
- Техническото оборудване в базовия лагер, трябва да е готово по всяко време
- Местата за събиране трябва да се знаят от всеки член на екипа
- Личните мобилни телефони трябва да са налични 24 часа на ден и да са у вас
- В случай на преместване или евакуация през нощта, ръководителя на екипа извиква членовете по телефонна верига
- В случай на необходимост от медицинско третиране, отидете в най-близката болница

Източници на информация

- Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението"
- Регистър на доброволните формирания за защита при бедствия на територията на Република България и брой доброволци по общини към 20.07.2018 година
- Националния статистически институт (НСИ)
- Басейнова дирекция "Източнобеломорски район"
- Международната асоциация на пожарните и спасителни служби (СТИФ)
- Регионална Дирекция Пожарна Безопасност и Защита на Населението - град Хасково
- Стратегия за намаляване на риска от бедствия 2014-2020.
- Стратегия за развитие на доброволните формирания за защита при бедствия, пожари и други извънредни ситуации в Република България за периода 2012–2020 г.
- "Оценка и картографиране на риска от горски пожари на територията на страната", възложена за изпълнение от МЗХ за нуждите на ПРСР 2014-2020 – Мярка 8. "Инвестиции в горските територии, развитие и подобряване на жизнеспособността на горите" (Договор РД 50-130/03.10.2016 г.)
- Отчет „Извършване на оценка и картографиране на риска от горски пожари на територията на страната“, ИАГ